

PASTORALĂ

LA ÎNVIEREA DOMNULUI – 2026

„FIUL OMULUI VA SĂ FIE DAT
ÎN MÂINILE OAMENILOR ȘI-L VOR OMORÎ,
DAR A TREIA ZI VA ÎNVIA.” (MATEI 17, 22-23)

† IOAN, Din mila lui Dumnezeu,
Arhiepiscop al Timișoarei și
Mitropolit al Banatului

Iubitului nostru cler, cinului monahal și
drept-credincioșilor creștini, har, milă și
pace de la Dumnezeu Tatăl, iar de la noi,
părintească binecuvântare.

Iubiți frați și surori în Domnul,
Hristos a înviat!

Binecuvântat să fie Dumnezeu, Care ne-a
învrednicit să ajungem și anul acesta
să prăznuim în pace și liniște Învierea
Domnului nostru Iisus Hristos!

Acest Praznic al Luminii alungă pentru
totdeauna întunericul necredinței din inima
omului. Omul căzut în păcat, și din păcat, în
moarte, își ducea această povară, moartea, ca
pe cea mai grea osândă a vieții sale. Osândit la
întuneric, mereu a privit spre soare, nădăjduind
că îl va ajuta, dar soarele doar l-a mângâiat cu
razele lui blânde și s-a dovedit a fi neputincios în
fața morții. În urma păcatului, omul s-a ascuns
de la fața lui Dumnezeu în adânc, în casa morții.
Omul pierduse prima sa bătălie cu Satan. Îl va
trimite Preamilostivul Tată Cerească pe Fiul Lui
să-l ajute pe om și să-l elibereze din robia morții.

Frați creștini, suntem tentați să credem că
Iisus Hristos a călătorit doar pe cărările din
Țara lui Israel, că a umblat pe uscat și pe mare.
Oare doar atât?! Nu, ci a călătorit în adânc, în
casa morții, pe care o omorâse pe Crucea de pe
Golgota. Cât de lung e drumul de la cer și până
în adânc, în casa întemnițatului om! Hristos l-a
căutat atunci pe Adam, iar azi mă caută pe mine.

Doamne, eu sunt în adânc, mai în adânc decât
Adam; fie-Ți milă de mine și de noi!

A venit Hristos la noi și omul a stat cu Fiul
lui Dumnezeu la masă și în sinagogă, dar nu L-a
cunoscut, deși făcuse atâtea minuni și rostise
atâtea învățături! N-a văzut în El decât pe fiul
teslarului din Nazaret. Lui Hristos nu l-a fost
rușine că oamenii nu-l ziceau Fiul lui Dumnezeu,
ci fiul teslarului. Aceasta face parte din chenoza
lui Hristos. Mai mult decât atât, a coborât și în
adânc. Drumul spre adânc a trecut prin Golgota.
Urcându-Se pe Cruce, de acolo a văzut cât de
lung e drumul până în casa morții, unde era
Adam, împreună cu fiii și urmașii lui. Hristos,
când Se urcă, atunci coboară în suferință și în
jertfă. Mântuitorul nu S-a jertfit pentru noi pe
altarul templului din Ierusalim, ci pe un altar
nou, pe care nu se mai jertfise nimeni, pregătit

de om pentru Fiul lui Dumnezeu: Crucea cu împătrite raze. Crucea a auzit ultima bătaie a inimii lui Hristos! Fiul lui Dumnezeu Își sfințește altarul cu scump Sângele Său. Și de atunci, noi, creștinii, cinstim și sărutăm acest altar.

Hristos a ajuns în adâncul lui Adam, dar S-a odihnit și în adâncul Său, în Sfântul Său Mormânt, pe care ni l-a lăsat și nouă spre odihnă și spre așteptare în credința și în nădejdea învierii noastre. Aici Îl vom aștepta toți pe Hristos. Fericiți cei ce Îl vor aștepta în nădejdea Învierii celei de obște: „Cu trupul adormind ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând. Și moartea pierzându-o, Paștile nestrăciunii, lumii de mântuire” (Luminânda).

Omule, nu deznădăjdui: nu mori, ci treci! Ultima ta zi este răsăritul eternității tale. Dacă mergi spre Lumină, umbra îți rămâne în urmă.

Iubiți frați creștini,

Iubirea înomenită este alungată din lume, din cetatea Ierusalimului, nu în altă țară, ci este alungată pe Cruce. Crucea este cetatea pe care o pregătise omul pentru Fiul lui Dumnezeu, iubirea întrupată. Înălțat pe Cruce, Hristos Își vede creația căzută și o ridică împreună cu Sine pe Cruce, hrănindu-l pe om cu Sângele și cu Trupul Său, Pâinea vieții: „Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Căci Trupul Meu este adevărată mâncare și Sângele Meu, adevărată băutură” (Ioan 6, 54-55). Țarinile rodesc spice de grâu. Crucea L-a rodit pe Hristos Euharistic, Pâinea vieții. Nu fugi de Cruce, căci pe ea vei găsi Pâinea vieții. Pe Cruce, Hristos îți vindecă rănila pe care ți le-a făcut fratele tău.

Iubiți credincioși, la Înviere, Mântuitorul a ieșit din Mormânt prin piatra ce fusese pecetluită, așa cum a intrat la Sfinții Săi Apostoli, prin ușile care erau încuiate. Abia după Înviere, piatra Mormântului a fost prăvălită: „Și după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacob, și Salomeea au cumpărat miresme ca să vină să-L ungă. Și dis-de-diminează, în prima zi a săptămânii (Duminică), pe când răsărea soarele,

au venit la mormânt. Și ziceau între ele: «Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?» Dar ridicându-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată, căci era foarte mare” (Marcu 16, 1-4).

Fraților, nu-L țineți pe Hristos sub piatra uitării voastre. Nu-L îngropați în uitare. Cine și-a uitat părinții și frații, acela L-a uitat pe Hristos. Fiul lui Dumnezeu înviază și iese din Mormânt, nestrăcând lucrarea omului. Nu a venit să le zică lui Iosif și Nicodim: Nu trebuia să puneți o piatră pe Mine; chiar piatra va grăi prima despre Învierea Lui. Ce mare adevăr a grăit o piatră! Și azi pietrele din Țara lui Israel grăiesc despre Hristos!

O, omule! Tu, care ești o ființă vie și porți în tine o scânteie de Sus, de ce ești mut? Oare a primit piatra mai mult har la creație decât tine?! Nu pentru nevinovata piatră a venit Fiul lui Dumnezeu în lume, ci pentru tine. Dar, pentru că a grăit marele adevăr, Hristos va face din acea piatră pământ nou, la a Doua Lui Venire: „Și am văzut cer nou și pământ nou. Căci cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut și marea nu mai este” (Apocalipsă 21, 1).

Fiul lui Dumnezeu va mărturisi înaintea Tatălui despre noi, dar va mărturisi și despre acea piatră, pe care o va face pământ nou, în care nu vor mai crește spinii urii dintre frați și dintre neamuri. Logica iubirii nu este ca a omului căzut. Noi răspundem chiar și binelui cu rău. Nu mai zic cum răspundem noi răului!

În logica omului, în raport cu Hristos, iubirea întrupată, iubirii i se răspunde cu răstignirea. Omul nu și-a dat seama că atunci când L-a răstignit pe Hristos, chiar în acele momente, Hristos îl iubea cel mai mult, adică Se jertfea pentru om. Din cauza urii și a păcatului, omul nu vedea că atunci Hristos i Se dăruiește ca Pâine a vieții, Pâine Euharistică: „Eu sunt Pâinea cea vie, Care S-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar Pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este Trupul Meu” (Ioan 6, 51).

Cine iubește, suferă. Iubirea și jertfa sunt cele mai bune surori, sunt surori care s-au legat pe Cruce că nu se vor despărți niciodată. Iubirea și suferința sunt două candelă în care trebuie să punem mereu untdelemnul faptelor bune. Cel ce

iubește și se jertfește, mare har de la Hristos Cel Înviat va primi. Când suferi pentru fratele tău, este semn că atunci îl iubești mai mult. Iubirea va schimba istoria.

Iubiții mei fii duhovnicești,

Ziua Învierii este ziua bucuriei creștinilor și a îngerilor. Și îngerii lui Dumnezeu s-au bucurat, văzându-L pe Fiul lui Dumnezeu că a biruit stăpânirea morții. Câștigase cea mai mare bătălie din univers. Prin Învierea lui Hristos noi am dobândit dreptul la veșnicie.

Fraților, între cer și pământ trebuie să fie numai rugăciune. În cântările Bisericii, auzim azi frumosul îndemn: „Ziua Învierii, și să ne luminăm cu prăznuirea; și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: «Fraților», și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le” (din cântările Învierii).

Învierea Domnului

stinge focul dușmăniei dintre oameni.

Iubiților, până la Înviere, omul a trăit sub semnul morții veșnice. Moartea îl despărțise pe om de Dumnezeu și de semenii săi. Învierea lui Hristos este arvuna învierii noastre. Sfântul Apostol Pavel ne spune: „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră. (...) Sunteți încă în păcatele voastre (...). Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți (I Corinteni 15, 14-20). Cât de grea este despărțirea, și doar pentru o vreme, de cei dragi ai noștri! Însă moartea, acea tragedie în care omul intrase și nu putea ieși singur, fără Hristos ar fi rămas o despărțire veșnică. Spre Înviere, Hristos a trecut prin moarte. Și nouă ne cere Dumnezeu să trecem încă din această viață printr-o moarte. Care moarte?! Moartea omului celui vechi, moartea față de lumea păcatului, față de prea multa iubire de sine: „Noi, care am murit păcatului, cum vom mai trăi în păcat? (...) Omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului. (...)

Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El, știind că Hristos, înviat din morți, nu mai moare. Moartea nu mai are stăpânire asupra Lui” (Romani 6, 2-8). Aceste cuvinte le-a grăit Sfântul Apostol Pavel romanilor, dar ne sunt adresate și nouă azi.

Hristos Cel Înviat este începutul creației celei noi, a vieții celei noi. Iubirea întrupată ne dă nădejdea și puterea de a duce lupta împotriva patimilor și a păcatelor noastre.

Nu vă îngropați păcatele în uitare. Hristos a venit în noaptea noastră. Treziți-vă din somnul păcatului! Nu vă temeți de noapte!

Iubiți fii duhovnicești,

Trăim și la acest Praznic binecuvântat bucuria îngerilor, a femeilor mironosițe și a ucenicilor lui Hristos. Să ne învrednicească Dumnezeu Tatăl să devenim și noi ucenicii lui Hristos Cel Înviat! Să trăim într-o iubire frățească în Hristos, împreună cu cei care sunt în suferință, singuri, cei neiubiți și nemângâiați. Hristos nu l-a uitat nici pe tâlharul care s-a pocăit lângă El, pe cruce. Hristos S-a făcut frate cu un tâlhar, noi cu cine ne facem frați?! Frații lui Hristos sunt și frații noștri astăzi?! Frăția se zidește într-o iubire. Se face târziu, nu mai e timp de iubire.

Hristos le spune ucenicilor, înainte de Patima Sa, aceste cuvinte prin care ei să fie recunoscuți în lume ca ucenici ai Săi: „Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (Ioan 13, 35). Iar Sfântul Apostolul Pavel le spune filipenilor: „Faceți-mi bucuria deplină ca să gândiți la fel, având aceeași iubire, aceleași simțiri, aceeași cugetare” (Filipeni 2, 2).

Frați creștini, prin iubire vom putea birui păcatul și răul din lume. Iubirea este puterea cea nebiruită în veacul de acum.

Iubiți ucenici ai lui Hristos din Banat, la acest Praznic al Învierii Mântuitorului, vă doresc să aveți parte de nemărginita Lui iubire, de bucuria pe care au avut-o Apostolii, ucenicii și femeile mironosițe.

† Ioan,

Mitropolitul Banatului

„SLUJIRE CUVÂNTĂTOARE” SAU „ÎNCHINARE DUHOVNICEASCĂ”?

Pr. prof. Vasile Muntean

De câteva ori am publicat mai multe propuneri în scopul îmbunătățirii textului unor cărți de cult românești, între care și Liturghierul¹. În articolul de față – pornind de la o contribuție proprie mai veche (din 2012) – voi avea în vedere *logikē latreia* (λογικὴ λατρεία), formulă specială privind Anaforaua liturgică² a Sfântului Ioan Gură de Aur sau aceea a Sfântului Vasile cel Mare.

Potrivit ultimei ediții a Liturghierului, din anul 2012, preotul sau ierarhul se roagă Părintelui ceresc – Dumnezeu-Tatăl – cu următoarele cuvinte: „Încă aducem Ție această slujire cuvântătoare și fără de sânge [...]. Trimite Duhul Tău cel Sfânt peste noi și peste aceste Daruri [...]”. Realmente, trăsătura aceasta, acum nesângeroasă în rugăciunea respectivă, contrastează puternic cu sacrificiile sângeroase din cultul evreiesc și păgân³. Dar în Liturghierul pastoral din 2004⁴ și 2008⁵, în ceea ce privește invocarea Sfântului Duh era trecută „slujba duhovnicească”, nu „slujirea cuvântătoare”. Observ că în ultima vreme unii autori străini, traducând expresia greacă menționată mai sus, pendulează între o tâlcuire corectă (*închinare spirituală* – *spiritual worship*) și alta nefirească: *rational worship*, adică *închinare rațională*⁶. Fără să cunoască

precizările pertinente din Lexiconul patristic (pe care îl voi cita mai jos), și liturgistul român Petru Pruteanu⁷ susține eronat că e vorba de o „slujbă care implică rațiunea”, dânsul uitând faptul că Euharistia este o Taină „inaccesibilă rațiunii”⁸, *Taina Tainelor* putând fi percepută exclusiv prin credință⁹.

A *Patristic Greek Lexicon*¹⁰, de reținut, afirmă suficient de limpede că *latreia* semnifică *adorare*, *cult* (latinește *cultus*) sau *închinare*, însuși Fericitul Augustin, în *De civitate Dei* (10, I.2), ori Sfântul Chiril al Alexandriei, în scrierea *Închinare în duh și adevăr*¹¹, fiind de acord cu această echivalare sau identificare. Cât despre *logikē*, sensul său e la fel de clar: *spiritual/duhovnicesc*, având sinonime – de exemplu – pe *noeros* (νοερός)¹² și pe *pneumatikos* (πνευματικός)¹³. Să ne oprim puțin asupra conceptului *logikē*.

Tocmai Mântuitorul, în convorbirea cu Samarineanca (Ioan 4, 23) recomanda ritos – pe viitor – închinători Tatălui „în duh (ἐν πνεύματι) și în adevăr”¹⁴. Acești autentici închinători vor putea săvârși așadar o λογικὴ λατρεία – o *închinare*

1 Scrieri teologice și istorice, Ed. Diecezană, Caransebeș, 2012, pp. 33-45; *Miscellanea. Studii, articole, note și corespondență*, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2017, pp. 104-135; *Studii, însemnări și corespondență*, Ed. Eurobit, Timișoara, 2022, pp. 57-82. Și pe această cale, pentru sugestiile utile transmise, exprim o sinceră recunoștință Doamnei Elena Lazăr, apreciată elenistă, și Pr. conf. dr. Ionuț Holubeanu, P.C. Sa găsim acest mic studiu „foarte interesant și de folos”.

2 Pr. prof. dr. Ion BRIA, *Dicționar de teologie ortodoxă*, EIBMBOR, București, 1981, p. 28; Pr. prof. dr. Ene BRANIȘTE și prof. Ecaterina BRANIȘTE, *Dicționar enciclopedic de cunoștințe religioase*, Ed. Diecezană, Caransebeș, 2001, pp. 30-32 (cuprinsul acestei cărți e postat pe internet); Pr. conf. dr. Ciprian STREZA, *Anaforaua euharistică a Sfântului Vasile cel Mare. Istorie - text - analiză comparată - comentariu teologic*, Ed. Astra Museum și Ed. Andreiana, Sibiu, 2013 (teza sa de doctorat).

3 Bartolomeu Valeriu ANANIA, *Noul Testament comentat*, EIBMBOR, București, 1995, p. 266, n. 5.

4 *Liturghier pastoral*, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 2004, p. 193.

5 *Liturghier pastoral*, EIBMBOR, București, 2008, p. 196. La Ciprian STREZA, *Anaforaua...*, p. 133: „slujbă duhovnicească” și „slujbă cuvântătoare”.

6 Teologul greco-catolic Daniel GALADZA, „Logikē latreia (Romans 12:1) as a Definition of Liturgy”, în: *Logos*,

52 (2011), nr. 1-2, pp. 110, 111, 113, 116, 119-121. Un punct de vedere asemănător a adoptat regretatul liturgist elen Ioannis FOUNTOULIS, *Logiki Latreia*, Fundația Patriarhală de Studii Patristice, Thesalonica, 1971 (lucrare reeditată recent).

7 *Liturghia ortodoxă. Istorie și actualitate*, Ed. Sophia, București, 2008, p. 257, n. 518. Autorul pomenit mai are câteva interpretări neconforme cu originalul elin, pe care le voi semnală cu alt prilej.

8 Arhiepiscop Bartolomeu ANANIA, *Cartea deschisă a Împărăției*, EIBMBOR, București, 2005, p. 210.

9 Pr. prof. dr. Dumitru STĂNILOAE, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. III, EIBMBOR, București, 1997, p. 65 et passim.

10 Editat de G.W.H. LAMPE, Oxford University Press, 1978, p. 793. A se vedea, cu privire la viziunea lui Augustin, și Ion BRIA, *Dicționar...*, p. 24; *The Confusing Prayer System of Roman Catholicism on Latrā and Dulia* (autor Franklin, online 2025).

11 Pr. prof. dr. Dumitru STĂNILOAE, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1986, p. 194; Sfântul Chiril al Alexandriei, *Închinarea și slujirea în duh și adevăr*, vol. I (trad. Pr. D. Stăniloae), EIBMBOR, București, 1981, iar vol. II (cu același traducător), Ed. Basilica, București, 2020; Ionuț Vasile CRIȘAN, *Preoția și cultul cel nou în teologia Sfântului Chiril al Alexandriei (II)* (online), pp. 192, 195, 196, 200.

12 D. STĂNILOAE, *Spiritualitate...*, p. 362.

13 A *Patristic Greek Lexicon*, p. 805.

14 Erwin NESTLE – Kurt ALAND, *Novum Testamentum Graece et Latine*, United Bible Societies, Londra, 1969, p. 240.

duhovnicească, așa cum va spune „Apostolul neamurilor”, Sfântul Pavel, în *Epistola către Romani* (12, 1)¹⁵. Astfel a tălmăcit în limba română locuțiunea în cauză (*închinare duhovnicească*) Biblia sinodală¹⁶ și nu numai¹⁷, tălmăcire indubitabil justă. Mai mult, Sfântul Apostol Petru (I Pt 2, 2) se referea – firește, în stil metaforic – și la „laptele duhovnicesc” (τὸ λογικὸν γάλα)¹⁸ care până în prezent nu s-a tradus prin „lapte cuvântător”, cu excepția – de neînțeles – a unui comentator băștinaș¹⁹. Ce înseamnă, de fapt, *cuvântător*? Conform unui dicționar cunoscut, înțelesul este acesta: (ființă) *care cuvântă, care are însușirea de a vorbi*²⁰, altfel zis un ins care utilizează limbajul articulat.

Referitor chiar la Ofranda sau Jertfa euharistică, în textele ce includ noțiunea de jertfă nu întâlnim defel „jertfe cuvântătoare”, ci numai „jertfe duhovnicești” *πνευματικαὶ θυσίαι* (cf. I Pt 2, 5)²¹. În subsidiar, constat că o erminie redactată în limba neogreacă nu întrebuințează nici termenul „slujbă” (*λειτουργία*) și nici sintagma „slujire cuvântătoare” (*ὁμιλοῦσα ὑπηρεσία*), ci doar cuvântul știut *latreia* – *închinare*²². Apropo de „slujire”; această vocabulă are sensul următor (accepția teologică): acțiunea de a fi în slujba lui Dumnezeu și a aproapelui; diaconie²³. După dicționarele laice, însă, are semnificațiile ce le indic acum: fie faptul de a sluji (infinativ ce se folosește rar), fie oficierea unui serviciu religios²⁴.

15 E. NESTLE – K. ALAND, *Novum Testamentum...*, p. 416.

16 *Biblia sau Sfânta Scriptură*, EIBMO, București, 2019, p. 1403.

17 Bartolomeu ANANIA, *Noul Testament...*, p. 266.

18 E. NESTLE – K. ALAND, *Novum Testamentum...*, p. 585. Prin „lapte” se înțelege învățătura creștină elementară, rezervată credincioșilor simpli, comparativ cu „hrana tare”, recte doctrina înaltă, destinată creștinilor inițiați; cf. Pr. dr. Ioan MIRCEA, *Dicționar al Noului Testament*, EIBMBOR, București, 1984, pp. 261-262. A se compara cu *Epistola Sf. Pavel către Evrei* 5, 12-13.

19 Bartolomeu ANANIA, *Noul Testament...*, p. 417, n. 3. În *The New Testament. Recovery Version*, Anaheim (California), 1991, p. 1123, comentatorul Witness Lee aprobă o traducere, de asemenea neobișnuită, realizată de The Editorial Section Living Stream Ministry, anume „laptele cuvântului” – *the milk of the word*!

20 *Dicționar enciclopedic*, vol. I (A – C), Ed. Enciclopedică, București, 1993, p. 497.

21 E. NESTLE – K. ALAND, *Novum Testamentum...*, p. 585; a se vedea și Ion BRIA, *Dicționar...*, pp. 232-233.

22 Arhimandrit Serafim PAPAOSTA, *Ἐγκόλπιον τῆς θείας Λειτουργίας*, Frăția Teologilor „Zoi”, Atena, 1988, pp. 117, 121, 123, 125, 181. În pp. 121, 125, 181 este atașat adjectivul *logikē* (în p. 121 din două *latrui*, doar la una).

23 Bartolomeu ANANIA, *Cartea deschisă...*, p. 263.

24 *Mic dicționar enciclopedic*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1986, p. 1624; Luiza SECHE et alii, *Dicționar de sinonime*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1989, p. 459.

Văd că și un teolog romano-catolic (Roger J. Landry), în legătură cu amintitul stih din *Romani* 12, 1, are convingerea că avem de-a face într-adevăr cu o „închinare spirituală” – *spiritual worship*²⁵. Să relev, înainte de a încheia, că teologii români, cu mici excepții, apelează în chip sporadic la termenul *spiritual* (în loc de *duhovnicesc*), precum reputatul dogmatist Dumitru Stăniloae²⁶. Alt cunoscut dogmatist, „teologul remarcabil”²⁷ Ion Bria, în cartea sa²⁸ a discutat în exclusivitate despre *spiritual* și *spiritualitate*, eludând elementul *duhovnicesc* din lista termenilor teologici, gest rarism în rândul teologilor noștri²⁹. Totuși, recunosc că – la noi – este extrem de dificil ca latinismul „spiritual” să poată substitui în curând slavonismul „duhovnicesc”.

Să sperăm că, *in extremis*, forurile bisericești în drept se vor gândi, înainte de a apărea o nouă ediție a Liturghierului, să diortosească și acest punct foarte important legat de Epicleză³⁰, pe care l-am dezbătut într-un mod succint în comentariul actual, folosind traducerea „închinare duhovnicească”.

25 Să se vadă *Catholic Preaching*, 19 ianuarie 2015 (online).

26 D. STĂNILOAE, *Spiritualitate...*, pp. 287 (n. 104), 362; D. STĂNILOAE, *Teologia dogmatică...*, vol. III, pp. 76, 87, 89, 95.

27 Cum îl caracterizează prefațatorul, Pr. Dumitru Stăniloae.

28 *Dicționar...*, pp. 345-346.

29 Cu toate acestea, a se vedea Dan-Ilie CIOBOTEA, *Réflexion et vie chrétiennes aujourd'hui. Essai sur le rapport entre la théologie et la spiritualité*, Strasbourg, 1979; versiunea românească, revizuită și întregită: P.F. Patriarh DANIEL, *Teologie și spiritualitate*, Ed. Basilica, București, 2022.

30 Nicolae I. POPOVICI, *Epicleza euharistică*, Sibiu, 1933 (retipărită de Ed. Nemira, București, 2003); Ion BRIA, *Dicționar...*, pp. 145-147; Ene și Ecaterina BRANIȘTE, *Dicționar...*, p. 152; Dumitru STĂNILOAE, *Teologia dogmatică...*, vol. III, p. 80; Stelian GOMBOȘ, *Despre Epicleza euharistică* (online, 2018), pp. 58-70. De precizat că N. Popovici, indicat primul, este viitorul episcop-martir orădean; unii autori îi scriu numele cu *u* final. O biografie a lui, detaliată, se află în vol. *Teologie și politică. De la Sfinții Părinți la Europa unită* (coord. Miruna Tătaru-Cazaban), Ed. Anastasia, București, 2004, p. 219 și urm.; Pr. prof. dr. Mircea PĂCURARIU, *Dicționarul teologilor români*, Ed. Andreiana, Sibiu, 2014, p. 531; Wikipedia (8 februarie 2026).

MĂRȚIȘOR

Alb fără pată... roșu curat...
Șnur împletit în dorul de soare...
Un mic ghiocel... cuminte răsare,
Taman când iarna... nu a plecat.

Un altul... un altul... flori multe pe drum...
Iarna-nțelege... e vremea de ducă...
Un nou anotimp vrea să aducă
Sete de viață... culori și parfum.

Pădurea e vie... respiră... trăiește -
În roșu apune... soarele... seara...
În alb se trezește, în zori, primăvara...
Noptile scad... ziua tot crește.

Roșu și alb... dor prins cu alt dor...
S-au tot împletit în fir subțirel -
Un nou început cu un ghiocel...
Și-un șnur de mătase... numit... mărțișor...

Teona Scopos

URCUȘUL

Doamne, am o rugămintă,
O dorință și un țel:
Luminează-mă în minte,
Dă-mi tărie-n suflete!

Să mă rup de desfrânare,
De dorințe și plăcere,
Căci mă lupt cu-nverșunare
Tot trupul care cere...

Întărește-mă cu harul,
Altceva nimic nu-Ți cer,
Să sporesc ca Ioan Scărarul
Întru scara către cer.

Vreau să urc treptat pe trepte
Și să nu mă duc la vale,
Toate să îmi fie drepte
Și să nu mă pierd pe cale.

Și să nu mă pierd cu firea,
Să-mi fii, Doamne, căpătâi;
Să ating despătimirea,
Să urc treapta cea dintâi...

Întărește-mi Tu credința
În ispite și nevoi,
Să țin dreaptă pocăința
Și să urc pe treapta doi.

Pân' m-o prinde bătrânețea,
Vreau să țin conștiința vie,
Ca să dobândesc blândețea
Și să scap de trândăvie...

Dă-mi, lisuse, simplitate
Până plec de pe pământ,
Râvnă sfântă, sănătate,
Pace și discernământ.

Să mă țin pe calea dreaptă,
Cu credință nepătată,
Să ating ultima treaptă:
Rugăciunea neîncetată.

Să mă țin pe scară drept,
Fără pic de-ntinăciune...
Toată inima din piept
Să-mi pulseze-n rugăciune.

Sorin Dragoș Butucel

TÂRG FILANTROPIC LA FĂGET: „ÎNDULCEȘTE-ȚI VIAȚA! DĂRUIND VEI DOBÂNDI!”

Duminică, 22 martie, în Parohia Făget II, Protopopiatul Făget, s-a desfășurat cea de-a treia ediție a târgului filantropic de prăjituri „Îndulcește-ți viața! Dăruind vei dobândi!”, organizat de Asociația Paisia, cu implicarea activă a tinerilor și sprijinul comunității locale.

La eveniment au participat aproximativ 50 de tineri din mai multe parohii ale protopopiatului, care au răspuns cu entuziasm chemării de a se implica în activități de caritabile, pregătind cu dragoste prăjituri de post, ale căror fonduri vor fi destinate sprijinirii persoanelor aflate în dificultate.

Manifestarea s-a bucurat de prezența Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul, alături de părintele protopop Dorin Covaci și părintele paroh Cristian Farcaș, precum și de reprezentanți ai administrației locale și de numeroși credincioși.

În aceeași zi, tinerii au participat la Sfânta Liturghie Arhierească, trăind momente de bucurie duhovnicească și împărtășindu-se cu Sfintele Taine.

Evenimentul a fost o mărturie a credinței lucrătoare prin iubire, întărind comuniunea dintre participanți și cultivând spiritul de solidaritate și dăruire în viața comunității.

STUDENȚII ORTODOCȘI TIMIȘORENI AU OFERIT ALIMENTE ȘI MASĂ CALDĂ FAMILIILOR NEVOIAȘE DE FLORII

Campania departamentului filantropic „Zâmbet pentru inimă” din cadrul A.S.C.O.R. Timișoara, intitulată „Împreună de Paști”, s-a încheiat cu participarea copiilor înscriși în program și a organizatorilor la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie din Duminica Floriilor, săvârșită la biserica „Pogorârea Sfântului Duh” din cartierul Dacia al orașului.

„Mulțumită donațiilor primite de la oameni cu suflet mare, mai multe familii din medii defavorizate din județul Timiș au primit alimente pentru masa festivă de Paști. Copiii și părinții acestor familii au avut parte și de Taina Sfintei Spovedanii și a Sfintei Împărtășanii, în cadrul Liturghiei, sub îndrumarea preoților slujitori din parohie”, a spus părintele Zaharia Pereș.

La finalul evenimentului, familiile au servit o masă caldă alături de organizatori și voluntarii

asociației, iar în parcul alăturat s-au desfășurat activități recreative.

Asociația Studenților Creștin Ortodocși, filiala Timișoara, le-a mulțumit tuturor donatorilor și celor implicați în organizarea campaniei, aducând mulțumiri speciale părintelui protopop Zaharia Pereș, care a supravegheat îndeaproape buna desfășurare a acțiunii caritabile.

ÎN PRAGUL SĂRBĂTORILOR PASCALE, MILITARIII LUGOJENI ADUC LUMINĂ ȘI SPERANȚĂ ÎN SUFLETELE COPIILOR

Militarii din Lugoj, alături de membrii Asociației Militar Culturale „Sfântul Gheorghe”, au demonstrat încă o dată că spiritul de solidaritate și grija față de comunitate merg dincolo de uniformă.

În aceste zile, ei au adus bucurie în sufletele copiilor printr-o acțiune dedicată celor care au cea mai mare nevoie de sprijin și încurajare.

Vizita la Centrul de Zi „Floare de Castan” din Făget s-a transformat într-un moment plin de emoție și zâmbete. Cei 19 copii beneficiari au primit daruri esențiale, de la rechizite și alimente neperisabile până la dulciuri și produse de igienă, gesturi care au

însemnat mai mult decât simple ajutoare materiale, au transmis grijă, atenție și speranță.

În acest centru, personalul dedicat contribuie zilnic la dezvoltarea copiilor prin activități educative, recreative și de socializare, oferindu-le șansa unui viitor mai bun. Acțiunea militarilor nu s-a oprit însă aici, daruri fiind oferite și altor familii din zona garnizoanei Lugoj și din împrejurimi.

Mesajul transmis de militari a fost unul puternic și motivant, să creadă în ei, să fie perseverenți și să învețe cu determinare, pentru ca, într-o zi, să își poată construi propriul drum, poate chiar în slujba țării.

ACȚIUNI SOCIALE ȘI CULTURALE ÎN PAROHIA „ADORMIREA MAICII DOMNULUI” DIN LUGOJ

In zilele premergătoare Praznicului Învierii Domnului, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan Mitropolitul Banatului, în Parohia Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj, s-au desfășurat acțiuni social-filantropice și cultural-religioase, specifice acestei perioade.

Astfel, începând cu ziua de joi, 2 aprilie, în cadrul Centrului de Zi pentru Copii „Sf. Nicolae”, coordonat de preacucernicul preot Cristian Cerbu, au fost distribuite zeci de pachete cu alimente și dulciuri atât celor 25 de copii beneficiari ai serviciului social cât și altor aprox. 50 de familii și persoane nevoiașе din localitate și din satele învecinate cu Lugojul. Lucrul acesta s-a realizat datorită sponsorilor și donatorilor din cadrul parohiei lugojene care, în fiecare an, doresc să aducă prin dărnicia și fapta lor milostivă bucurie în viața unor copii și familii aflați în dificultate.

Totodată, ziua de marți, 7 aprilie, a fost dedicată unui eveniment cultural religios intitulat „Glas dă toacă la Logoj” care s-a aflat anul acesta la cea de-a 4-a ediție, desfășurat în fața impunătorului locaș – biserică „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj.

În cadrul acestuia, au participat un număr de cca 50 elevi însoțiți de părinți și de cadrele didactice ale câtorva școli lugojene precum și grupul de dansatori „Florile Stăvilăruului” din Coșetiu.

Evenimentul a cuprins trei secțiuni artistice: baterea toacei pe diferite ritmuri, recitarea unei poezii religioase în grai și interpretarea unei

pricesne specifice Paștelui. Fiecare participant și profesor coordonator au primit câte o diplomă de participare, icoane și reviste bisericești.

Evenimentul s-a bucurat de prezența Preaonoratului Părinte Ionuț Furdean, protopopul Lugojului, a dl. Călin Dobra, primarul Lugojului și a dnei Oana Tukodi, viceprimarul orașului. Atât părintele protopop, cât și domnul primar au transmis un cuvânt de apreciere și felicitare organizatorilor și participanților la acest festival.

La rândul său, preacucernicul părinte Cristian Cerbu, moderatorul evenimentului, a transmis cuvânt de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului pentru binecuvântarea dată, Preaonoratului Părinte On. Ioan Cerbu, preotul paroh și Consiliului parohial pentru implicarea în buna organizare a acestui eveniment cultural religios. „Glas dă toacă la Logoj” dorește să promoveze în fiecare an tradiția baterii toacei și a graiului popular, obiceiuri specifice zonei de vest a țării.

DEBUTUL CONFERINȚELOR PREPASCALE 2026 ȘI EVENIMENT ANIVERSAR

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie a Universității de Vest din Timișoara organizează, în perioada Postului Mare, îndătinată serie de conferințe prepascale. În anul 2026, conferințele sunt axate pe aprofundarea dimensiunii spirituale a familiei și pe răspunsurile pe care credința ortodoxă le oferă provocărilor contemporane.

Seria de evenimente a debutat cu conferința intitulată „Familia ca icoană pnevmatizată a iubirii”, susținută în fața unui public numeros, de către Ierom. Lect. Univ. Dr. Rafael Povîrnaru,

Conferențiarul a conturat chipul desăvârșit al familiei în lumina lui Dumnezeu, pornind de la actul creației omului după chipul și asemănarea Creatorului. Prin tainele de inițiere, omul ajunge să

fiecare gest de iubire între soți, încununat prin nașterea de prunci, îi imprimă o dinamică a sfînșirii, îndreptând-o spre desăvârșire.

Cu același prilej a fost marcată împlinirea a 70 de ani de existență a Facultății de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie. Au luat cuvântul: Prof. Univ. Dr. Habil. Claudiu Mesaroș, directorul Departamentului de Istorie, Teologie și Filosofie; prof. Daniela Buzatu, inspector de Religie în cadrul Inspectoratului Județean Timiș și Pr. Cristian Păiș, consilier eparhial, din partea Sectorului de Învățământ și Tineret al Arhiepiscopiei Timișoarei. Fiecare dintre vorbitori a evocat momente și realizări din istoria acestei instituții de înaltă ținută academică. Părintele Cristian Păiș a transmis mesajul de felicitare și de binecuvântare din partea

cunoască deplin revelarea unei existențe marcate de comuniunea de iubire cu Dumnezeu, Căruia îi devine fiu și frate prin harul Sfântului Duh.

Resimțind această chemare la iubire, omul simte nevoia de a răspunde dăruind la rândul său iubire celui alt și asumând responsabilitatea întemeierii familiei. Prin Taina Cununiei, familia este așezată sub cupola de har a Bisericii, iar

Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, cu ocazia acestui eveniment festiv. Întâlnirea a fost moderată de către Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin Jinga, directorul programelor studii universitare de Teologie din cadrul facultății.

În finalul întâlnirii, corul studenților teologi a interpretat un buchet de imne și cântări bisericești specifice perioadei liturgice a Postului Mare.

STUDENȚII TEOLOGI TIMIȘORENI, ÎN VIZITĂ LA PENITENCIARUL TIMIȘOARA

Marti, 10 martie, studenții din anii III și IV ai Facultății de Teologie din Timișoara, însoțiți de părintele lect. univ. dr. Marius Florescu, au vizitat Penitenciarul Timișoara, aflat în imediata vecinătate a facultății.

În biserica cu hramul Sfinții Apostoli Petru și Pavel, din incinta penitenciarului, s-a săvârșit Taina Sfântului Maslu, împreună cu părintele dr. Florin Avram, capelanul penitenciarului, și cu părintele diacon Vasile Spisländer, student în anul III. La slujbă au participat deținuți aflați în custodia penitenciarului și studenți teologi, care au dat răspunsurile la strană. După slujbă, studentul Lucian Ușvath, din anul III, a susținut o cateheză despre importanța Sfântului Maslu în viața duhovnicească. Celor prezenți li s-au oferit fructe, achiziționate prin grija unor studenți teologi.

În continuare au fost vizitate spațiile destinate activităților de socializare ale deținuților, precum

biblioteca, sala de conferințe, clubul, studioul TV și studioul de radio. La finalul vizitei, studenții s-au întâlnit cu trei deținuți din cadrul penitenciarului, care au dat mărturie despre viața

lor.

Această experiență misionară a fost bine primită de studenții teologi, care au avut astfel ocazia să observe, în mod practic, pe terenul misionar-pastoral, aplicarea cunoștințelor teoretice dobândite la cursul de Misiologie.

PELERINAJ AI STUDENȚILOR TEOLOGI DIN TIMIȘOARA LA MĂNĂSTIREA PARTOȘ

Sâmbătă, 14 martie, un grup de studenți din anul I de la Facultatea de Teologie din Timișoara, împreună cu părintele lect. dr. Marius Florescu, în calitate de tutore de an, au efectuat un pelerinaj la Mănăstirea Partoș.

În paraclisul de iarnă al mănăstirii s-a săvârșit Sfânta Liturghie, la care studenții teologi au dat răspunsurile liturgice. Fiind pomenirea morților, la momentul potrivit s-a săvârșit și un parastas. Studentul Horia Pârmoni a ținut un cuvânt despre

Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș – viața și minunile sale.

A urmat o agapă frățască oferită de părintele arhimandrit Simeon Stana, starețul așezământului, care le-a adresat pelerinilor și un cuvânt de folos. La pelerinaj a participat și

părintele Daniel Anițaș, preot slujitor la Parohia Uivar, județul Timiș.

Pelerinajul a fost un bun prilej pentru studenți de a cunoaște această veche vatră monahală a Banatului și de a-l întâlni pe Sfântul Iosif cel Nou „la el acasă”.

ETAPA JUDEȚEANĂ A OLIMPIADEI DE RELIGIE ORTODOXĂ

Etapă județeană a Olimpiadei Naționale de Religie Ortodoxă pentru clasele V–XII s-a desfășurat sâmbătă, 14 martie 2026, la Timișoara. Evenimentul a fost organizat de Inspectoratul Școlar Județean Timiș, în parteneriat cu Liceul Teologic Ortodox „Sfântul Antim Ivireanul” din Timișoara și Mitropolia Banatului.

Festivitatea de deschidere a debutat cu un moment de rugăciune, care a oferit participanților un timp de comuniune în credință și reflecție. În cuvântul adresat elevilor, părintele consilier Cristian

Păiș a subliniat faptul că toți cei prezenți sunt deja câștigători prin simpla participare la această competiție dedicată cunoașterii valorilor creștine.

Competiția a debutat încă din luna ianuarie, odată cu organizarea etapei pe școală. La etapa județeană au participat 220 de elevi, coordonați de 40 de profesori de religie ortodoxă, provenind din peste 80 de unități de învățământ din județul Timiș.

Subiectele pentru această etapă au fost elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, sub coordonarea Centrului Național de Evaluare și Politici în Educație. Acestea au inclus teme relevante din programele școlare și au oferit elevilor posibilitatea de a-și demonstra atât cunoștințele teoretice, cât și competențele dobândite la disciplina Religie, valorificându-le în raport cu viața de zi cu zi, în spiritul credinței și al iubirii creștine.

Performanțele elevilor au fost remarcabile, fiind obținute șase note de 10,00, rezultat care reflectă atât pregătirea temeinică a elevilor, cât și dedicarea profesorilor coordonatori.

CONFERINȚĂ PREPASCALĂ ÎN PAROHIA TIMIȘOARA DACIA

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, luni, 16 martie, în cadrul conferințelor prepascale organizate de Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie și Asociația Studenților Creștini Ortodocși din Timișoara, a avut loc, la Parohia Dacia din Timișoara, conferința cu tema: Mântuirea în viața de familie. Aceasta s-a înscris în programul tematic al conferințelor și simpozioanelor din „Anul omagial al pastorației

familiei creștine” și „Anul comemorativ al sfințelor femei din calendar”, în Patriarhia Română.

Conferința a fost susținută de P. Cuv. Părinte Arhimandrit Dionisie Ignat de la Mănăstirea Albac din Arhiepiscopia Alba Iuliei, într-un dialog cu P.C. Părinte Protopop Zaharia Pereș, care a fost și moderatorul întâlnirii, alături de Conf. univ. dr. Claudiu T. Arieșan de la Universitatea de Vest din Timișoara.

După rostirea rugăciunii Tatăl nostru și un cuvânt de bun venit celor peste 300 de participanți din partea părintelui protopop, gazda evenimentului, s-au prezentat invitații, s-a

transmis binecuvântarea ierarhului locului și apoi s-a făcut o scurtă introducere în tema anunțată.

Preacuviosul Părinte Dionisie a arătat că este necesară conlucrarea omului cu harul lui Dumnezeu, întrucât nu te poți mântui doar din cuvinte, ci este nevoie de fapte, de lupta cu păcatul. Tot în același sens, pilduitor, monahul a subliniat că țința omului și a familiei sale este sfințirea vieții pentru Împărăția lui Dumnezeu.

În finalul întâlnirii s-au pus zeci de întrebări, la care Preacuviosul Părinte Arhimandrit a răspuns ca un părinte către fiii săi duhovnicești, cu povește pilduitoare și cu îndemnul de a spori în rugăciune și fapte bune.

PROVOCĂRILE FAMILIEI CREȘTINE ÎN CONTEMPORANEITATE

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, seria conferințelor prepascale organizate de Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie a Universității de Vest din Timișoara, a continuat joi, 19 martie 2026, la Timișoara, cu cea de-a treia întâlnire dedicată aprofundării tematicii familiei în context contemporan.

În cadrul acestui eveniment, Pr. Conf. Univ. Dr. Gavril Trifa cadru didactic la Facultatea de Teologie a susținut conferința intitulată „Provocări morale la adresa pastorației familiei”, în fața unui public numeros, format din studenți, cadre didactice și credincioși.

Părintele conferențiar a evidențiat faptul că familia creștină reprezintă o realitate teologică profundă, fiind o icoană vie a iubirii Sfintei Treimi și nu o simplă convenție socială. Pornind de la învățătura scripturistică a creării omului după chipul lui Dumnezeu, părintele profesor

a subliniat că menirea familiei este aceea de a deveni spațiu al comuniunii și al sfințirii, o adevărată „biserică”, în care iubirea dintre soți reflectă iubirea dumnezeiască.

În continuare, au fost prezentate principalele provocări ale pastorației familiei, atât în mediul rural, cât și în cel urban.

De asemenea, au fost abordate, din perspectivă teologică și patristică, teme sensibile precum adulterul, divorțul și criza identității familiale, fiind evidențiate consecințele acestora asupra unității și stabilității vieții de familie. În același timp, s-a insistat asupra responsabilității părinților în formarea copiilor, subliniindu-se importanța unei educații echilibrate, care să integreze dimensiunea trupească, sufletească și duhovnicească a persoanei.

În partea finală a conferinței, Pr. Conf. Univ. Dr. Gavril Trifa a propus câteva direcții concrete pentru depășirea crizei contemporane a familiei, evidențiind rolul esențial al întoarcerii la Dumnezeu, al rugăciunii și al vieții sacramentale, precum și importanța colaborării dintre familie și Biserică. În acest context, familia a fost prezentată ca având o vocație eshatologică, fiind chemată nu doar la împlinire în planul vieții pământești, ci și la dobândirea Împărăției lui Dumnezeu.

În finalul întâlnirii, corul studenților teologi a interpretat un buchet de imne și cântări bisericești specifice perioadei liturgice a Postului Mare.

CORUL MADRIGAL A CONCERTAT ÎN CATEDRALA MITROPOLITANĂ

De sărbătoarea Bunei Vestiri, Catedrala Mitropolitană din Timișoara a găzduit un concert de excepție susținut de Corul Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin”, unul dintre cele mai prestigioase ansambluri corale din România.

Programul serii a debutat cu Acatistul Bunei Vestiri, oficiat de pr. Timotei Anișorac, vicar eparhial, alături de preoții catedrali. Concertul coral a urmat imediat după slujbă, oferind credincioșilor prezenți un repertoriu alcătuit din pricesne și cântări specifice Postului Sfințelor Paști.

Prezența corului la Timișoara s-a datorat inițiativei Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, care a dorit ca enoriașii eparhiei să poată asculta cele mai reprezentative voci ale muzicii corale românești.

În cuvântul de bun-venit adresat ansamblului, Părintele Mitropolit a elogiat misiunea culturală și spirituală a corului: „Coralul Madrigal, timp

de ani de zile, a dus graiul și cântul românesc pe multe din meridianele pământului nostru. Dumnezeu să vă păzească pe toate cărările pe unde umblați și duceți spiritul românesc în lume și să vă întoarceți mereu la vatra pământească, scumpa noastră Românie.”

Din partea ansamblului, dirijorul principal Ana Ungureanu a transmis bucuria revenirii la Timișoara și a detaliat selecția muzicală a serii, piese dedicate Fecioarei Maria, Bunei Vestiri și stării de rugăciune, printre care „Privegheați și vă rugați”, „Tatăl nostru” și „Cămara Ta”.

Corul Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin” activează neîntrerupt din 1963, când a fost fondat de dirijorul Marin Constantin. De peste șase decenii, ansamblul reprezintă România pe marile scene ale lumii și se implică activ în educația muzicală prin Programul Național Cantus Mundi. În prezent, corul evoluează sub conducerea dirijorului principal Ana Ungureanu.

CONFERINȚA „MEDICINĂ ȘI CREDINȚĂ”

Joi, 26 martie 2026, în sala festivă a parohiei Timișoara Iosefin, a avut loc conferința Pro-Vita „Medicină și Credință”, sub mottoul biblic „Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi” (Matei 9, 12). Ajunsă la ediția a III-a, conferința își propune să abordeze teme sensibile ale societății contemporane, de la bioetică la fundamentele spirituale ale familiei.

Manifestarea a fost organizată de către Sectorul Învățământ și Activități cu Tineretul, din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei, în parteneriat cu Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie (FLIFT), din cadrul Universității de Vest din Timișoara și cu Fundația Pr. Ioan Olariu (FPIO).

La conferință au participat preoți, medici, profesori, studenți și părinți, evenimentul

constituind o dezbatere axată pe demnitatea vieții și pe rolul credinței în procesul de vindecare.

Din partea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, a fost delegat pr. Cristian Păiș, inspector eparhial, care a îndeplinit totodată și rolul de moderator al conferinței. Cuvântul de deschidere a aparținut pr. dr. Ionel Popescu, gazda evenimentului. Programul serii a inclus prelegeri susținute de personalități recunoscute atât în mediul academic, cât și în cel medical.

Prof. Univ. Dr. Liviu Laurențiu Pop, din cadrul UMF Timișoara, medic primar pediatrie și gastroenterologie pediatrică, a susținut conferința cu tema: „Copilul – taină și dar, provocările sfatului genetic”. Prelegerea a abordat miracolul vieții prin prisma geneticii moderne și a responsabilității etice.

Dr. Dan Cioată, medic primar în chirurgie cardiovasculară și teolog, a vorbit despre „Familia – Icoana iubirii lui Dumnezeu”, oferind o perspectivă rară ce îmbină rigoarea științifică a chirurgului cu profunzimea reflecției teologice.

După fiecare prezentare, numeroși participanți au adresat întrebări, dialogul dintre medici și teologi transformându-se într-o dezbatere vie și interactivă, din care fiecare a plecat acasă cu sufletul îmbogățit.

LA TIMIȘOARA, MARȘUL PENTRU VIAȚĂ A READUS ÎN STRADĂ VALORILE VIEȚII ȘI FAMILIEI

La Timișoara s-a desfășurat sâmbătă, 28 martie 2026, cea de-a XVI-a ediție a Marșului pentru Viață, având ca temă „Solidaritate pentru amândoi”. Manifestația pro-viață, organizată simultan în numeroase localități din România, a reunit sute de participanți, traseul desfășurându-se între Parcul Carmen Sylva, Catedrala Mitropolitană și Prefectura Județului Timiș.

Tema ediției a subliniat necesitatea sprijinului reciproc pentru mamă și copil, promovând o cultură a vieții bazată pe compasiune, responsabilitate și valori creștine.

Au participat preoți de la Centrul eparhial și din întreaga Arhiepiscopie, împreună cu

credincioșii și membri ai unor asociații și fundații pro-viață. Coloana a defilat pașnic, cu pancarte și bannere purtând mesaje precum „Fiecare viață e un dar” sau „Mama și copilul – împreună pentru viață”.

Cuvântări au rostit ierom. lect. dr. Rafael Povîrnaru, profesor la Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie a Universității de Vest din Timișoara, și diac. prof. dr. Răzvan Fibișan, profesor la Liceul Teologic Ortodox „Sfântul Antim Ivireanul” din Timișoara, ambii adresându-se mulțimii adunate pe esplanada Catedralei Mitropolitane.

Părintele Rafael Povîrnaru a subliniat dimensiunea spirituală a evenimentului:

„Marșul pentru viață înseamnă alegerea unei căi, mărturisirea unei realități a vieții, precum și frumusețea credinței, că de fapt omul este continuatorul lui Dumnezeu aici pe pământ”.

Vorbitorul a evidențiat rolul central al maternității, legând-o de jertfa lui Hristos: „Adevărul este că Hristos i-a dat mamei o potențialitate a jertfei cu totul deosebită atunci când frumusețea a fost exprimată chiar pe cruce: «Mamă, iată fiul tău»”. Citându-l pe Sfântul Ioan Gură de Aur, ocrotitor al Catedralei Mitropolitane, ieromonahul a vorbit despre „bunăstarea vieții” născută din înțelegere între soți și a transmis îndemnul Părintelui Mitropolit Ioan: „Important e să naștem sfinți”. Discursul s-a încheiat cu o chemare la sfințenie: „Dacă dumneavoastră sunteți astăzi aici, este pentru că Dumnezeu

iubește și, în același timp, vă așteaptă să deveniți sfinți. Realitatea înnoirii înseamnă viață”.

De asemenea, părintele prof. dr. Fibișan Răzvan Emanuel a menționat faptul că: „Viața nu este un accident și nici doar o simplă existență biologică, ci o realitate complexă, plină de potențial, de sensuri, de speranță și posibilități. În societatea cotidiană dominată de un ecran global multiplicat într-o diversitate de ecrane (cel al televizorului, al calculatorului, al internetului, al tabletei, al telefonului), în care individualismul și ego-ul se transformă într-un soi de cult al personalității, solidaritatea nu este doar un cuvânt frumos, nu este un ideal abstract și nici un lux moral rezervat vremurilor liniștite. Ea este o necesitate. Este o alegere zilnică. Solidaritatea nu cere sacrificii imposibile. Este curajul de a nu rămâne indiferent”.

TEOLOGIA TIMIȘOREANĂ, PREZENTĂ LA MANIFESTĂRILE ANIVERSARE DEDICATE ÎMPLINIRII A 80 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA EPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN UNGARIA

Duminică, 29 martie, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, cu sediul la Giula, a marcat împlinirea a 80 de ani de la hotărârea înființării sale, adoptată de Congresul

Național Bisericesc al Românilor din Ungaria, la data de 27 martie 1946.

Programul manifestărilor a debutat cu săvârșirea Sfintei Liturghii arhieresti, urmată,

începând cu ora 15:00, de un simpozion aniversar desfășurat la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

În cadrul acestuia au fost lansate mai multe lucrări de specialitate, între care se disting cele

două volume intitulate „O istorie a românilor ortodocși din Ungaria (1921–1944). Analiză între istoriografie și documentele diplomatico-eccleziale”, semnate de părintele conf. univ. dr. habil. Alin-Cristian Scridon.

Sfânta Liturghie arhierească a fost săvârșită de către Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei, Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, și Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

La eveniment au participat reprezentanți ai corpului diplomatic din Giula și Seghedin, domnii consuli generali Daniel Banu și Florin Trandafir Vasiloni, precum și domnul Gheorghe Cozma, președintele Autoguverării pe Țară a Românilor din Ungaria, alături de alte oficialități.

Facultatea de Teologie din Timișoara a fost reprezentată la aceste manifestări de părintele conf. univ. dr. habil. Alin-Cristian Scridon.

În semn de apreciere pentru contribuția adusă la cercetarea și valorificarea istoriei românilor ortodocși din Ungaria, Preasfințitul Părinte Siluan i-a oferit părintelui o plachetă aniversară.

COPIII DE LA „ATELIERUL DE ȘLEFUIT SUFLETE” AU DESCOPERIT FAMILIA CREȘTINĂ ÎNTR-UN PELERINAJ LA MĂNĂSTIREA PARTOȘ

In cadrul proiectului catehetic „Cu Dumnezeu la noi, acasă”, conceput de Parohia Ortodoxă Română Timișoara „Sfântul Arhidiacon Ștefan” – Calea Martirilor, în parteneriat cu Liceul Teologic Ortodox „Antim Ivireanul” și Școala Gimnazială nr. 25 din Timișoara, au avut loc două activități dedicate familiei creștine.

Proiectul se desfășoară în contextul anului 2026, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române Anul omagial al pastorației familiei creștine și Anul comemorativ al sfintelor femei din calendar. Scopul său este de a conștientiza cât mai mulți tineri și membri ai comunității parohiale de importanța familiei creștine ca vatră a devenirii spirituale și morale,

dar și de valoarea modelelor femeilor sfinte în viața familiei și a Bisericii.

Sâmbătă, 22 martie, un grup de tineri elevi din cadrul „Atelierului de șlefuit suflete” al Bisericii Martirilor au participat, alături de părinți și bunici, la un atelier de lucru menit să ofere un model de petrecere cu folos a timpului în familie. Programul a inclus o vânătoare de comori de tip concurs între echipele părinților și ale copiilor, un mini-concert de chitare susținut de copii și momente de joc și povestire. Activitatea a fost foarte bine primită, iar participanții au mărturisit impactul deosebit pe care l-a avut asupra lor.

O săptămână mai târziu, sâmbătă, 28 martie, o parte dintre copiii membrilor Atelierului de șlefuit suflete și ai Atelierului de pictură

de icoane pe sticlă, însoțiți de părinți, au efectuat un pelerinaj la Mănăstirea Partoș, locul în care s-a înveșnicit Sfântul Ierarh Iosif cel Nou, ocrotitorul Banatului. În ciuda vremii neprietenoase, pelerinii au fost primiți cu multă căldură de părintele arhimandrit Simeon Stana, starețul așezământului monahal, care le-a făcut o prezentare a mănăstirii și i-a hrănit duhovnicește vorbindu-le despre obștea monahală ca familie în cadrul mării familii eclesiale. Starețul a subliniat legătura dintre familia creștină și viața monahală

și felul în care cele două tipuri de familii se susțin reciproc.

Pelerinajul a continuat la Centrul Cultural „Casa Regina Elisabeta”, unde copiii și părinții s-au jucat cu tâlc pentru a învăța să-și petreacă timpul în mod ziditor și pentru a întări relația dintre generații. După masa comună din trapeza mănăstirii, preotul Alin Cuza a susținut cateheza „Familia – Mica Biserică și Școala iubirii”. Pelerinii s-au întors la Timișoara cu recunoștință și bucurie.

ACTIVITATE EDUCATIV-PREVENTIVĂ ÎN ȘCOLILE DIN COMLOȘU MARE ȘI TOMNATIC

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, în zilele de luni, 30 martie, și marți, 31 martie a.c., la Școlile Gimnaziale din Comloșu Mare și Tomnatic s-a desfășurat activitatea educativ-preventivă intitulată „Violența și drogurile nu au loc aici”, organizată în parteneriat cu Arhiepiscopia Timișoarei, Inspectoratul Școlar Județean Timiș și Inspectoratul de Poliție al Județului Timiș.

Inițiată de către profesorul de religie Adrian-Sergiu Aparascăi, activitatea a fost adresată elevilor din clasele V-VIII și a avut drept scop conștientizarea pericolelor pe care violența și consumul de droguri le reprezintă pentru viața

tinerilor, pentru familie și pentru societate, precum și evidențierea importanței cultivării valorilor morale și spirituale în procesul de formare a tinerei generații.

Binecuvântarea Chiriarhului a fost transmisă de către preotul Cristian Păiș, inspector eparhial, care a adresat celor prezenți un cuvânt de învățătură și îndemn, subliniind necesitatea unei conlucrări statornice între Biserică, Școală, Familie și instituțiile chemate să vegheze la binele copiilor și al tinerilor. În acest context, a fost evidențiat faptul că prevenirea fenomenelor care tulbură viața și sănătatea sufletească și trupească a elevilor trebuie să constituie o preocupare

permanentă a tuturor factorilor educaționali și sociali.

Alături de elevi, la aceste întâlniri au participat: preoții celor două comunități, Cezar Cojocaru și Marius-Ovidiu Mocan, preotul Ștefan Șișu, consilier în domeniul adicțiilor, Agent Șef de poliție Alexandru Daniel Croitoru, dr. Liliana Abrudan, dr. psihiatru Luminița Ageu și avocat Raluca-Maria Petrean, consilierii școlari Mihai Ciurchiță și Dorothea Moți, Andreea-Maria Hogea, profesori, diriginți, precum și directorii

celor două instituții de învățământ, prof. Adela Simona Belu și prof. Nistor Gherescu.

Din perspectiva slujirii și a responsabilităților fiecăruia, invitații au prezentat aspecte legate de consecințele violenței, de riscurile consumului de substanțe interzise, de folosirea excesivă a telefoanelor mobile, a rețelelor de socializare și de importanța alegerii unui mod de viață sănătos, echilibrat și responsabil. Elevii au fost îndemnați să prețuiască darul vieții, să cultive respectul față de semenii, ascultarea față de părinți și profesori, precum și discernământul necesar în fața ispitelor și influențelor negative ale lumii de astăzi.

Prin această activitate s-a dorit întărirea conștiinței că școala trebuie să rămână un spațiu al formării armonioase, al dialogului, al respectului și al responsabilității, iar tinerii să fie sprijiniți în creșterea lor prin exemple bune, prin sfat înțelept și prin lucrarea comună a instituțiilor implicate în educație.

ORA DE RELIGIE, TRANSFORMATĂ ÎN EXPOZIȚIE: 50 DE MACHETE DE BISERICI

In perioada 30 martie – 3 aprilie 2026, elevii de la Liceul Teoretic „David Voniga” din Giroc și cei de la Școala Gimnazială din comuna Bucovăț au avut parte de o expoziție inedită: aproximativ 50 de bisericuțe miniatură lucrate manual, din materiale simple preluate din natură, scobitori, bețișoare de lemn și carton.

Expoziția, intitulată „Biserica – Corabia mântuirii”, reunește machete confecționate de Pavel Geția, a cărui pasiune pentru astfel de creații a început în urmă cu circa două decenii, inspirată de arhitectura tradițională românească.

Lucrările înfățișează biserici ortodoxe din diferite zone ale țării, inclusiv din Banat, alături de replici sau reinterpretări ale unor monumente reprezentative, precum Catedrala Patriarhală din București ori edificii în stil bizantin.

La Giroc, evenimentul a fost organizat în cadrul programului Săptămâna Verde, la inițiativa prof. de religie Teodor Geția – fiul autorului –, cu sprijinul directorului prof. Mihaela Pascu. La Bucovăț, expoziția s-a desfășurat în cadrul săptămânii „Școala Altfel”, sub îndrumarea aceluiasi profesor și cu sprijinul directorului prof. Daniela Pesecan.

Un element distinctiv al lucrărilor îl constituie atenția pentru detaliile invizibile: multe dintre bisericuțe sunt ornate și în interior cu icoane, după modelul unei biserici reale. Privite de sus, unele au forma crucii, iar altele o formă ovală, asemănătoare unei corăbii, întărind legătura simbolică dintre Biserică și corabia lui Noe. „Asemenea celor salvați în corabia lui Noe, cei care rămân în Biserică se află pe calea mântuirii”, le-a explicat profesorul Teodor Geția elevilor, subliniind semnificația titlului ales.

FESTIVALUL „SUFLET PRIMENIT”, EDIȚIA A II-A

Cea de-a doua ediție a Festivalului Județean de Toacă, Pricesne și Teatru Religios „Suflet Primenit” a adus, în 4 aprilie 2026, bucurie în cartierul Zona Soarelui din Timișoara. Manifestarea a fost organizată de Școala Gimnazială Nr. 30, în parteneriat cu Parohia Ortodoxă „Sfântul Nicolae” – Zona Soarelui.

Programul a debutat la ora 9:30 cu slujba de Te Deum la biserica parohială, după care participanții s-au îndreptat în procesiune spre școală, însuflind străzile cartierului.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, la eveniment au participat pr. Timotei Anișorac, vicar eparhial, pr. Cristian Păiș, consilier în cadrul Sectorului Învățământ și Activități cu

Tineretul, pr. protopop Caius Andrașoni, de la Protopopiatul Timișoara II, și pr. Marian Pîrvu, parohul bisericii „Sfântul Nicolae”, prof. Daniela Liliana Buzatu, Inspector de Religie în cadrul ISJ Timiș, alături de preoți și cadre didactice implicate în proiect.

La festival au participat elevi din 16 unități de învățământ din județul Timiș, însoțiți de profesorii coordonatori. Publicul a fost completat de părinți și bunici, iar atmosfera a fost una caldă, de comuniune și emoție. În total, peste 250 de elevi au răspuns invitației la această ediție.

Festivalul s-a desfășurat cu sprijinul Inspectoratului Școlar Județean Timiș, al Mitropoliei Banatului și al Primăriei Municipiului Timișoara.

CONFERINȚĂ DUHOVNICEASCĂ ȘI RECITAL DE PRICESNE, DE FLORII, LA BEBA VECHE

În Sâmbăta Floriilor, Parohia Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului” din Beba Veche, aparținătoare Protopopiatului Sânnicolau Mare, a găzduit o conferință duhovnicească urmată de un recital de pricesne.

Evenimentul a continuat o tradiție începută anul trecut, când parohia a introdus, în perioada Postului Mare, întâlniri cu caracter spiritual destinate credincioșilor. Conferința de anul acesta a fost susținută de prof. Claudiu T. Arieșan și de pr. protoiereul Marius Podereu, din

cadrul Protopopiatului Sănnicolau Mare, care au vorbit despre sărbătoarea Floriilor și despre semnificațiile Săptămânii Mari.

„Am încercat să facem ca toți cei prezenți să înțeleagă mai bine această sărbătoare și să intre sufletește în perioada care urmează până la Înviere”, a spus părintele protopop Marius Podereu.

Cea de-a doua parte a serii a aparținut recitalului de pricesne, susținut de femeile din parohie, coordonate de d-na Elita Stoi, alături de invitatul special, pr. Ioan Vasile Cheregi, care a încântat asistenței cu cântări duhovnicești dedicate perioadei Postului.

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE LA PAROHIA ȘAG ÎN CADRUL CONCURSULUI NAȚIONAL CATEHETIC „FAMILIA, BINECUVÂNTAREA LUI DUMNEZEU ȘI ȘCOALA IUBIRII SMERITE ȘI DARNICE”

Parohia Șag a fost, în ultima perioadă, gazda unei serii de activități deosebite, desfășurate în cadrul Concursului Național Catehetic „Familia, Binecuvântarea lui Dumnezeu și Școala Iubirii Smerite și Darnice”. Sub coordonarea părintelui paroh Baran Florin,

comunitatea a trăit o săptămână plină de emoție, implicare și spirit creștin autentic.

Prima activitate a avut loc în data de 29 martie și a fost dedicată Zilei Mamei Creștine.

În Duminica Floriilor, în curtea bisericii, a avut loc tradiționalul târg caritabil organizat de

copiii parohiei. Evenimentul a avut un profund scop filantropic, fondurile strânse fiind destinate sprijinirii familiilor nevoiașe și a vârstnicilor din cele două cămine de bătrâni din comunitate. Prin implicarea lor, copiii au demonstrat că dragostea și generozitatea sunt valori vii, cultivate prin educația creștină.

Ziua s-a încheiat într-o notă aparte, prin organizarea primei ediții a concursului de toacă „Toaca-n cer”, dedicat copiilor și tinerilor din parohie. Activitatea a avut ca scop promovarea și

păstrarea tradițiilor bisericești autentice, oferind participanților ocazia de a-și valorifica talentul și de a se apropia mai mult de viața liturgică.

Toate aceste manifestări au reflectat unitatea și implicarea comunității din Șag, precum și importanța familiei ca spațiu al iubirii, credinței și formării duhovnicești. Prin astfel de inițiative, Parohia Șag continuă să fie un exemplu de trăire autentică a valorilor creștine și de educație prin iubire și dăruire.

ACTIVITĂȚI CATEHETICE ÎN ARHIEPISCOPIA TIMIȘOAREI

In contextul intensificării lucrării catehetice dedicate familiei creștine în perioada Sfântului și Marelui Post, în mai multe parohii ale Arhiepiscopiei Timișoarei au fost organizate, în cursul lunii martie 2026, întâlniri și cateheze care au adus înaintea copiilor, tinerilor și credincioșilor frumusețea vieții trăite în Hristos, importanța rugăciunii și a postului, precum și binecuvântarea pe care familia creștină o reprezintă pentru societate. Îndemnul chiriarhal de a intensifica, în această perioadă, cateheza dedicată familiei creștine oferă cadrul duhovnicesc în care se înscriu aceste activități și cateheze demonstrative.

Astfel, în data de 2 martie 2026, părintele referent catehetic Aurel-Cristian Tomescu, de la Parohia Timișoara „Fabric Est”, Protopopiatul Timișoara II, a susținut cateheza cu tema „Despre familia creștină” la Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” din Timișoara.

În continuare, la 20 martie 2026, în Parohia Pesac, din Protopopiatul Sănnicolau Mare, părintele Svetozar Mladenov a susținut cateheza demonstrativă cu tema „Postul și rugăciunea”, în care a subliniat importanța nevoinei duhovnicești și a comuniunii cu Dumnezeu prin rugăciune, mai ales în vremea postului.

La 22 martie 2026, după săvârșirea Sfintei Liturghii, în biserica Parohiei Satchinez, a avut loc o activitate catehetică la care au participat elevi ai Școlii Gimnaziale din localitate, însoțiți de profesorul de religie Alexandru-Sorin Hrab, la invitația preotului paroh Mihai Herghelegiu. În cadrul întâlnirii, elevii Andrei-Gabriel Herghelegiu, Sara-Maria Bărbulescu și Raisa Vincu au prezentat eseuri dedicate familiei creștin-ortodoxe, educației în credință și rolului familiei ca dar și binecuvântare de la Dumnezeu. Activitatea a continuat cu cateheza „Familia – binecuvântare și dar de la Dumnezeu în societatea modernă”.

De asemenea, în data de 24 martie 2026, părintele Mihail Adam a susținut, la Școala Gimnazială Banloc, din Protopopiatul Deta, cateheza cu tema „Familia în vârtejul lumii: îndrumări de la Sfântul Paisie Aghioritul”, aducând înaintea celor prezenți repere duhovnicești de mare actualitate pentru viața familiei creștine.

În ziua de 26 martie 2026, la biserica cu hramul „Înălțarea Domnului” din Parohia Făget I, a fost organizată o întâlnire catehetică cu copiii din grupa de cateheză. Părintele paroh Ioan Jurj a susținut cateheza demonstrativă cu tema „Familia creștină”, la care au participat 40 de copii, alături de cinci preoți din parohiile învecinate și de profesorul de religie. În cadrul activității, trei copii au prezentat eseuri dedicate vieții a trei sfinte canonizate recent, oferind un frumos moment de mărturisire a credinței și de cinstire a modelelor de sfințenie din viața Bisericii.

Șirul acestor activități s-a încheiat la 30 martie 2026, când, în biserica Parohiei Tomnatic, din Protopopiatul Sânnicolau Mare, părintele Marius Mocan a susținut cateheza cu tema „Curajul de a avea încredere în Dumnezeu”, chemându-i pe cei prezenți la statornicie în credință, nădejde și mărturisire creștină.

FESTIVAL DE MUZICĂ BISERICESCĂ, LA BELINȚ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, vineri, 17 aprilie 2026, s-a desfășurat în biserica cu hramul „Învierea Domnului” din Belinț cea de-a doua ediție a festivalului coral de muzică bisericească intitulat „Prin Cruce spre Înviere”.

Organizatorii, Parohia Ortodoxă Română Belinț și Primăria Comunei Belinț, și-au dorit ca acest festival să fie o continuare a sărbătorii hramului bisericii, un altfel de Rugă bănațeană,

una în care cântarea bisericească corală să fie adusă în atenția tuturor celor care doresc să-și bucure auzul și sufletul cu frumoasele armonii create de glasuri diferite, dar care, prin repetiție și străduință, se împletesc în chip minunat.

Au răsunat, sub bolta bisericii-monument istoric a parohiei, pictată de renumitul Atanasie Demian, cântările interpretate de corul de copii al Parohiei Ortodoxe Ianova, corul Parohiei Ortodoxe Criciova condus de părintele Claudiu Subescu, corul Armonia al Parohiei Ortodoxe Șag condus de părintele Florin Băran, corul Parohiei Ortodoxe „Înălțarea Domnului” din Făget însoțit de preaonoratul părinte protopop onorar Bujor Păcurar și corul Parohiei „Învierea Domnului” din Belinț, dirijat de domnișoara doctor Cristina Popian.

Repertoriul prezentat de cele cinci coruri a cuprins piese din perioada Triodului, în special din Săptămâna Pătimirilor Mântuitorului Iisus Hristos, precum și piese care surprind bucuria umanității la vestea că Domnul a înviat.

CONCURSUL NAȚIONAL CATEHETIC ÎN PAROHIA TIMIȘOARA IOSEFIN

In cadrul Concursului Național Catehetic din anul 2026, în Parohia Timișoara Iosefin s-a desfășurat proiectul intitulat „Familia – prima cateheză a vieții și școală a sfințeniei”, care a reunit copii și tineri în jurul unor activități formative, educative, și filantropice.

Programul catehetic s-a desfășurat în cadrul grupului catehetic al parohiei în parteneriat cu Colegiul Național Bănățean din Timișoara și a debutat prin cateheze tematice, adaptate nivelului de vârstă al participanților și centrate pe rolul familiei în viața creștină.

Prima cateheză, cu tema „Familia – dar al lui Dumnezeu și prima școală a credinței”, a fost susținută de către părintele Emanuil Petrulescu, în paraclisul “Sfânta Maria” de la demisolul bisericii parohiale și a evidențiat atât temelia divină a familiei cât și rolul acesteia în formarea credinței.

Cea de-a doua cateheză, „Familia – mica împărăție în care Dumnezeu Se descoperă și Se dăruiește oamenilor”, a fost susținută de către diaconul Pantelimon Răzvan-Ștefan, la Colegiul Național Bănățean și a subliniat importanța comuniunii și a prezenței lui Dumnezeu în viața de familie, în contextul provocărilor contemporane. În cadrul acestei activități, tinerii participanți au fost impresionați de întâlnirea cu părintele Pantelimon care are abilitatea de a comunica în limbajul mimico-gestual și, prin aceasta, credincioșii cu astfel de nevoi au posibilitatea de a participa la sfintele slujbe ale Bisericii.

Cea de-a treia cateheză, „Mame sfinte”, a fost susținută de doamna profesor Corina Bichiș, în sala de festivități „Preot Ioan Imbroane” a parohiei și a pus în lumină rolul femeii și al mamei creștine în formarea duhovnicească a copiilor și în transmiterea valorilor credinței. În cadrul acestei întâlniri, copiii au realizat referate și prezentări PowerPoint dedicate sfințelor femei canonizate recent de către Biserica Ortodoxă Română, activitate care a contribuit la aprofundarea cunoașterii modelelor autentice de viață creștină.

Activitățile catehetice au fost completate de momente creative și artistice. Astfel, copiii au confecționat obiecte hand-made cu tematică religioasă.

Prin aceste inițiative, Parohia Ortodoxă Română Timișoara Iosefin își continuă misiunea de a forma tinerii în spiritul valorilor creștine, cultivând credința, iubirea față de familie și responsabilitatea față de aproapele.

TEOLOGI TIMIȘORENI AU PARTICIPAT LA PLANTAREA UNEI PĂDURI

Sâmbătă, 18 aprilie, pe raza localității Iacea Mică, județul Timiș, Departamentul de Cercetare și Inovare al Universității de Vest din Timișoara a organizat o acțiune de plantare a unei păduri, la care au luat parte studenți de la diferite facultăți. Au participat și studenți ai Facultății de Teologie din Timișoara, însoțiți de părintele lect. dr. Marius Florescu. Li s-au alăturat

părintele Cristian Gheorghiță Popa, de la Parohia Cărpiniș, și părintele Alin Ibănescu, de la Parohia Iecea Mică.

Au fost plantați aproximativ 2.000 de puiți de salcâm, care vor funcționa ca o barieră împotriva vântului și a prafului ce vin dinspre câmpuri în localitate.

La finalul acțiunii s-a cântat imnul „Hristos a înviat” și s-a oficiat slujba de sfințire a unei livezi, prevăzută în Molitfelnic, stropindu-se cu Aghiasmă Mică de la Izvorul Tămăduirii, prăznuit în vinerea dinainte.

Ziua s-a încheiat cu un popas la Parohia Cărpiniș, unde părintele paroh a prezentat biserica și construcțiile anexe.

CURS DE FORMARE ÎN CONSILIEREA ADICȚIILOR

In perioada 20 aprilie – 2 mai 2026, Centrul eparhial din Timișoara găzduiește cursul „Consilier în domeniul adicțiilor”, susținut de părintele Iulian Negru din Arhiepiscopia Iașilor.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, la curs participă, preoți din eparhie, dar și psihologi sau asistenți sociali care doresc să-și completeze competențele necesare pentru

a aborda profesionist acest flagel al vremurilor noastre care se infiltrează tăcut în comunitățile parohiale. La aceste întâlniri participă și Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

Programul este realizat de Centrul de Formare Continuă al Arhiepiscopiei Iașilor, prin părintele Iulian Negru, și își propune să ofere participanților acest curs de formare profesională, cod COR 263502 prin care să își dezvolte competențele și abilitățile necesare în lucrul cu persoanele afectate de adicții.

Promotorul cursului în Arhiepiscopia Timișoarei este părintele Ștefan Șisu, parohul de la Cornești, psiholog clinician și consilier în adicții. La încheierea programului, participanții vor obține o diplomă de absolvire recunoscută atât de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cât și la nivelul Uniunii Europene.

CONCURSUL „VIAȚA MÂNTUITORULUI ÎN IMAGINI”

Sâmbătă, 25 aprilie 2026, Centrul de Zi al Mănăstirii Partoș a găzduit cea de-a XVII-a ediție a Concursului de Creație Artistică

„Viața Mântuitorului în imagini”, organizat de Școala Gimnazială Nr. 30 din Timișoara.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, întâlnirea a debutat cu slujba de Te Deum, oficiată la biserica Mănăstirii Partoș de pr. Ionuț-Ciprian Boșca, protopopul Detei, și de pr. Marian Pîrvu, de la Parohia Zona Soarelui din Timișoara, alături de preoții slujitori ai mănăstirii. Au urmat apoi probe dedicate ciclului primar și claselor V – XII. După încheierea acestora, mănăstirea și alți binefăcători au oferit tuturor participanților masa de prânz.

La secțiunile de pictură și desen au luat parte aproximativ 150 de elevi cu vârste între 6 și 19 ani, proveniți de la 14 școli din județul Timiș. Alături de aceștia s-au aflat profesorii coordonatori și părinții copiilor participanți. Un rol determinant în buna desfășurare a evenimentului l-a avut prof. Florin Avram, inițiatorul acestui concurs județean și profesor de pictură la Școala Gimnazială Nr. 30.

Manifestarea și-a propus promovarea valorilor cultural-religioase, conștientizarea

elevilor cu privire la importanța trăirii vieții spirituale prin expresie artistică, realizarea unui schimb de experiență între dascăli implicați în proiect, precum și consolidarea colaborării dintre școală și comunitate într-un cadru spiritual.

La finalul întâlnirii au avut loc jurizarea lucrărilor, completarea diplomelor și festivitatea de premiere. Evenimentul de la Mănăstirea Partoș a fost organizat de Școala Gimnazială Nr. 30 Timișoara, Inspectoratul Școlar Județean Timiș și Parohia Timișoara Zona Soarelui.

A VI-A EDIȚIE A CONCURSULUI „VÂNĂTOAREA DE COMORI DIN VIEȚILE SFINȚILOR”

Sâmbătă, 25 aprilie 2026, s-a desfășurat la Făget cea de-a VI-a ediție a concursului „Vânătoarea de comori din viețile sfinților”, organizat de Asociația Paisia, în colaborare cu Parohia Ortodoxă Făget. Evenimentul a reunit 130 de tineri din 32 de parohii ale protopopiatelor Făget și Lugoj, oferindu-le un cadru de formare duhovnicească și de comuniune.

Ediția aceasta a avut ca tematică „Taina Sfântului Botez”, precum și viața Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș și viața Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași. Participanții au fost împărțiți în două categorii de vârstă, parcurgând trasee de 3 km, respectiv 5 km, în cadrul cărora au avut de rezolvat 25 de întrebări și indicii bazate pe materialele studiate, precum și probe de îndemânare practică. Înainte de începerea traseelor, aceștia au susținut un test din tematica propusă.

Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul a fost prezent pe tot parcursul zilei, implicându-se activ în buna desfășurare a concursului. La eveniment au participat părintele protopop Dorin Covaci, preoți din parohiile participante, părintele paroh Ioan Jurj, alături de reprezentanți ai autorităților locale și de numeroși voluntari.

Activitatea s-a desfășurat cu sprijinul Liceului Teoretic „Traian Vuia” din Făget și al Primăriei orașului. În semn de apreciere, premiile oferite vor consta în pelerinaje pentru participanții clasați pe primele locuri.

Prin acest concurs, organizatorii urmăresc stimularea lecturii „Vieților Sfinților” și aprofundarea învățăturilor Bisericii într-un mod interactiv, adaptat vârstei participanților. Evenimentul a constituit o frumoasă mărturie de credință și bucurie, întărind legătura tinerilor cu valorile credinței noastre și cu viața Bisericii.

DUMINICA ORTODOXIEI LA CATEDRALA MITROPOLITANĂ

În prima duminică a Postului Sfințelor Paști, cunoscută drept Duminica Ortodoxiei, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, a săvârșit Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare la Catedrala Mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi” din Timișoara, împreună cu soborul de preoți și diaconi ai catedralei.

După chinonic, părintele Daniel Hlodec a dat citire Pastoralii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, adresată credincioșilor la Duminica Ortodoxiei. Răspunsurile liturgice au fost oferite de Corul Catedralei Mitropolitane, dirijat de teologul Bogdan Mureșan. În cadrul momentului rânduit, numeroși copii, tineri și credincioși s-au apropiat de Sfântul Potir, împărțându-se cu Trupul și Sângele Mântuitorului Iisus Hristos.

La finalul slujbei, Părintele Mitropolit Ioan a rostit un cuvânt de învățătură, explicând fragmentul evanghelic rânduit pentru această duminică.

Cinstirea icoanelor este strâns legată de Duminica Ortodoxiei și de punerea în aplicare, în anul 843, a hotărârilor Sinodului al VII-lea Ecumenic. În icoane se concentrează memoria biruinței drepte credințe asupra iconoclasmului.

„La ieșirea cu Sfintele Daruri, la Sfânta Liturghie de astăzi, preoții și diaconii au purtat în brațe icoane, ca semn al biruinței Ortodoxiei. În

anul 843 s-au pus în aplicare hotărârile Sinodului al VII-lea Ecumenic privind cinstirea icoanelor, care, la un moment dat, au fost osândite, profanate și arse”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Ioan.

Icoana a fost prezentată ca loc de întâlnire cu Dumnezeu, atât în momente de criză, cât și de bucurie, în contrast cu reflexul contemporan de a privi spre ecranul televizorului. Cinstirea icoanei devine astfel un act de reorientare a vieții către rugăciune: „Faceți-le acest bine oamenilor, pentru ca, în momentele grele din viața lor, să nu se ducă în fața televizorului să ceară ajutor, ci să se îndrepte acolo unde au o icoană, fie ea și modestă, și să se roage lui Dumnezeu, în clipe de necaz sau de binecuvântare”, a subliniat ierarhul.

Chiriarhul Banatului a legat Duminica Ortodoxiei de ziua de 1 martie, îndemnând la un gest concret: dăruirea de icoane ca „mărțișor sfânt”, pentru ca nicio familie să nu trăiască fără prezența unei icoane în casă.

„Dacă știți vreo familie care nu are nicio icoană în casă, dăruți-i una astăzi, mâine sau când puteți. Să nu fie casă fără o sfântă icoană. Așa cum astăzi, de 1 martie, se oferă mărțișoare, oferiți un mărțișor sfânt – o icoană. Acesta este mărțișorul cel sfânt și adevărat”, a precizat Părintele Mitropolit Ioan.

Această duminică subliniază importanța unității și comuniunii creștine, chemând credincioșii la mărturisirea credinței prin fapte de milostenie. Înaltpreasfinția Sa a făcut apel la sprijinirea Fondului Central Misionar, destinat ajutorării eparhiilor din Basarabia și, în mod special, credincioșilor din zona Odesei, greu încercați de bombardamente, îndemnând totodată la rugăciune pentru pace și pentru păzirea granițelor României.

Prima duminică a Postului Mare s-a încheiat, în seara aceleiași zile, cu un concert de cântări specifice acestei perioade liturgice, susținut de Corul Catedralei Mitropolitane din Timișoara.

INSTALARE DE PREOT PAROH LA PAROHIA „SFINȚII ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIL”

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, în Duminica Ortodoxiei, Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din Lugoj a îmbrăcat haine de sărbătoare. După Sfânta Liturghie, săvârșită în biserica parohială, părintele protopop Ionuț Furdean l-a prezentat comunității pe noul preot paroh, părintele Daniel Escariu, înmânându-i, după îndătinata tradiție, Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și cheile bisericii, în prezența numeroșilor credincioși și a autorităților locale.

Momentul a fost marcat de emoție și recunoștință. Părintele Dorel Cimponeriu, care a îndeplinit până în prezent slujirea de preot paroh, retrăgându-se la limita de vârstă, a evocat câteva repere importante din activitatea sa pastorală, adresând credincioșilor un cuvânt plin de dragoste și mulțumire pentru anii petrecuți în slujba lui Hristos.

În anul 2007, părintele Dorel Cimponeriu a fost numit preot paroh la Parohia „Sfinții Arhangheli” din Lugoj, care la acea vreme nu dispunea de un lăcaș de cult. Primele slujbe au fost oficiate într-o capelă amenajată provizoriu. În anul 2008, părintele a înaintat o cerere către Primăria Municipiului Lugoj pentru a prelua în administrare vechea centrală termică a cartierului, cu scopul transformării acesteia în biserică. Demersul a fost aprobat, iar clădirea a fost oferită în administrare pe o perioadă de 25 de ani.

Tot în anul 2008 a fost obținută autorizația de schimbare a destinației imobilului, începând lucrările de amenajare. În anul 2010, de sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena, Preasfințitul Părinte Episcop Paisie Lugojanul a participat la slujba Vecerniei și a așezat Sfântul

Antimis în noul lăcaș, marcând începutul slujirii în biserica aflată în plin proces de transformare.

Părintele Daniel Escariu și-a început activitatea clericală în anul 2004, la Parohia Bara din Protopopiatul Lugoj, iar din anul 2006 a fost numit preot paroh la Parohia Cutina din Protopopiatul Făget. Este căsătorit cu doamna preoteasă Ramona, cadru didactic, și împreună au doi copii: Teodora și Ioan Sebastian.

În cuvântul său, părintele Daniel Escariu a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru toate darurile primite, Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan pentru încrederea acordată, familiei pentru sprijin, credincioșilor din fosta parohie Cutina, prezenți în număr mare la acest moment, domnului primar al Municipiului Lugoj, Călin Dobra, prezent alături de membri ai Consiliului Local, precum și noii comunități parohiale, care l-a primit cu emoție și deschidere.

RUGĂCIUNE PENTRU CEI ȘAPTE CETĂȚENI GRECI DECEDAȚI ÎN ACCIDENTUL DE LA LUGOJEL

La locul tragicului accident rutier produs în data de 27 ianuarie 2026, în apropierea localității Lugojel, unde șapte cetățeni greci și-au pierdut viața, a avut loc un moment solemn de rugăciune și pomenire pentru odihna sufletelor celor trecuți la Domnul.

Slujba de parastas, precum și sfințirea monumentului funerar ridicat spre pomenirea lor, au fost săvârșite de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

La acest moment de adâncă emoție au participat aproximativ 120 de suporteri ai echipei PAOK Salonic, precum și membri ai familiilor îndoliolate, veniți pentru a cinsti memoria celor dragi și pentru a înălța, împreună, rugăciuni pentru odihna sufletelor lor.

Cu lumânări aprinse în mâini și profund emoționați, aceștia au ascultat slujba și cuvântul de învățătură rostit de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan.

“Iubiți frați din Tesalonic, drumul fraților voștri s-a încheiat aici, în acest loc. Însă, de aici, ei au

început un alt drum, spre Cer! Mă rog Sfântului Apostol Pavel, cel care a iubit atât de mult Tesalonicul, Sfântului Mare Mucenic Dimitrie și Sfântului Grigorie Palama să le vegheze sufletele și să îi așeze la loc de odihnă. Dumnezeu să îi odihnească în pace!”, a spus Înaltpreasfințitul Părinte Ioan.

După slujba de pomenire, Părintele Mitropolit a oferit tuturor celor prezenți colivă și colaci, spre pomenirea sufletelor tinerilor decedați. În semn de frățietate, suporterii echipei Știința Politehnica Timișoara au pregătit la locul accidentului un soclu de beton pe care a fost așezat monumentul funerar, o cruce din marmură neagră și icoana Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruință, aduse din Tesalonic, cetatea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie și a Sfântului Grigorie Palama, pe care Biserica îl va prăznui mâine, în Duminica a doua a Sfântului și Marelui Post.

Momentul comemorativ a fost o mărturie a solidarității creștine și a comuniunii în rugăciune, arătând că, dincolo de hotare și de diferențe, credința unește inimile oamenilor în fața suferinței.

RUGĂCIUNE PENTRU EROII REZISTENȚEI ANTICOMUNISTE DIN BANAT, LA PENITENCIARUL TIMIȘOARA

În 9 martie, de Ziua Deținuților Politic Anticomuniști din perioada 1944–1989, la Penitenciarul Timișoara a fost oficiată o slujbă de pomenire în memoria celor care au suferit și și-au pierdut viața în închisorile regimului comunist.

Momentul de rugăciune și reculegere s-a desfășurat cu participarea preoților militari din Garnizoana Timișoara: părintele Andrei Chiriluc, preot militar al Brigăzii 18 ISR „Decebal”;

părintele Mihai-Adrian Venter, preot militar al Inspectoratului de Jandarmi Județean Timiș și părintele Florin Avram, capelanul Penitenciarului Timișoara, în calitate de gazdă.

În Camera-Muzeu dedicată deținuților anticomuniști din Banat, soborul slujitor a săvârșit Parastasul în memoria celor care au îndurat detenția și suferințele temnițelor comuniste pentru credință, libertate și demnitate.

La serviciul religios au luat parte polițiști de penitenciare și persoane private de libertate, care s-au rugat împreună pentru odihna și veșnica pomenire a luptătorilor anticomuniști, modele de curaj și demnitate.

Obiectele aflate în Camera-Muzeu a Penitenciarului Timișoara rămân o mărturie despre torturile cumplite la care au fost supuși aproximativ două milioane de români: făuritori ai Marii Uniri, ierarhi, preoți și intelectuali, ofițeri și subofițeri care au luptat în Marele Război și în cel de-Al Doilea Război Mondial, studenți, dascăli ai satelor românești și oameni simpli care au mărturisit,

asemenea odinioară Sfinților 40 de Mucenici din Sevastia Armeniei, credința în Dumnezeu.

Întâlnirea preoților militari a continuat cu o emisiune dedicată Sfinților 40 de Mucenici și comemorării luptătorilor rezistenței anticomuniste, difuzată în regim intern, prin intermediul Canalului TV 7 Popa Șapcă, persoanelor private de libertate custodiate de Penitenciarul Timișoara.

Părintele Andrei Chiriluc a vorbit despre jertfa celor 40 de ostași ai Legiunii a XII-a Fulminata, care au fost martirizați în anul 320 d.Hr., din porunca împăratului Liciniu, pentru că nu s-au

lepădat de credința în Hristos. Totodată, părintele a făcut referire la simbolismul sacrificiului asumat de martirii creștini și la mărturia dată de aceștia în fața celor fără Dumnezeu.

În cadrul emisiunii, părintele Mihai-Adrian Venter a vorbit despre Rezistența Anticomunistă din Banat și despre militarii Armatei Române și ai Jandarmeriei Române care, deși eroi și veterani de război, au fost întemnițați în cele 44 de penitenciare și 72 de lagăre de muncă silnică pentru că au avut curajul de a se opune unui regim totalitar ce întruchipa opusul a ceea ce a fost idealul lor în luptă: credință, libertate și patriotism.

EROII REZISTENȚEI ANTICOMUNISTE, POMENIȚI LA CATEDRALA MITROPOLITANĂ

Luni, 9 martie, Ziua Deținuților Politic Anticomuniști din România a fost marcată la Timișoara, evenimentul fiind prilejuit și de pomenirea Sfinților 40 de Mucenici din Sevastia Armeniei. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, slujba de pomenire de la Catedrala Mitropolitană din Timișoara a fost oficiată de pr. Timotei Anișorac, vicar eparhial, împreună cu preoții și diaconii catedralei.

La acest moment au participat foști deținuți politic, foști deportați în Bărăgan, rude ale celor comemorați, preoți, credincioși, elevi seminariști de la Liceul Teologic „Sfântul Antim Ivireanul” din Timișoara și studenți teologi.

În cuvântul său, părintele vicar a evidențiat curajul și tăria de caracter ale eroilor credinței, care, prin jertfa și lupta lor, s-au opus regimului comunist ateu.

„Între 1944 și 1950, peste 15 ierarhi, peste 1.500 de preoți ortodocși, 700 de preoți greco-catolici și alți slujitori ai altor confesiuni au suferit și au fost închiși în temnițele comuniste. Au fost duși și chinuiți, iar familiile lor au suferit foame și batjocură. Li s-a interzis dreptul de a urma facultăți sau studii superioare și li s-au

confiscat averile. Iar atunci când capii familiilor erau închiși sau deportați, fără nicio nădejde și fără ca cineva să știe ce viitor vor avea, aceștia nu și-au pierdut nădejdea în Dumnezeu”, a spus pr. Timotei Anișorac, vicar eparhial.

În această zi sunt pomeniți și Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia Armeniei, care au pătimit pentru credința în Dumnezeu, dar și eroii și martirii neamului românesc care au suferit în timpul regimului comunist ateu, până în anul 1989.

Manifestările comemorative au fost organizate de Centrul eparhial, în colaborare cu Asociația Foștilor Deținuți Politic din România – filiala Timișoara.

COMUNIUNEA PREOȚILOR DIN PROTOPOPIATUL FĂGET

În ziua de miercuri, 11 martie 2026, în sfânta biserică cu hramul „Înălțarea Domnului” din Parohia Făget I a fost săvârșită Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, rânduită de Sfântul

Grigorie Dialogul, la care au participat preoții din Protopopiatul Făget, împreună cu numeroși credincioși ai parohiei.

Această împreună-slujire a avut loc cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, și se înscrie în frumoasa tradiție a întâlnirilor liturgice ale clerului din vremea Sfântului și Marelui Post. Sfânta slujbă a fost săvârșită de părintele Dacian David de la Parohia Răchita, părintele Emanuel Ciusa de la Parohia Bichigi și părintele Dumitru Crașovan de la Parohia Cladova.

Împreună slujire a Sfintei Liturghii nu a fost doar un prilej de întărire a rânduielii liturgice și

de zidire pentru preoții mai tineri, ci mai ales un moment de comuniune frățească și de înălțare duhovnicească, în care slujitorii sfintelor altare s-au adunat în rugăciune înaintea Tronului Preasfintei Treimi, împărtaşindu-se din același Potir al mântuirii.

Înainte de săvârșirea slujbei, preoții s-au pregătit prin Taina Sfintei Spovedanii, mărturisindu-și păcatele și cerând iertare de la Dumnezeu, pentru ca apoi, cu inimă curată, să înalțe împreună rugăciuni pentru Biserică, pentru credincioși și pentru întreaga lume.

Împărtaşirea tuturor preoților cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos a întărit legătura dragostei și a frăției dintre slujitorii Sfântului Altar, sporind unitatea și buna înțelegere în lucrarea pastorală a protopopiatului.

La acest moment de aleasă trăire duhovnicească au luat parte și numeroși credincioși ai parohiei, între care s-au aflat și mulți copii, semn al vieții vii și al continuității credinței în comunitatea eclesială.

SLUJIRI ARHIEREȘTI LA LUGOJ

În Duminica a treia din Postul Sfintelor Paști, numită și Duminica Sfintei Cruci, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, a făcut o vizită pastorală la Parohia „Sfântul Ioan Botezătorul” din municipiul Lugoj.

La momentul rânduit din cadrul Sfintei Liturghii, părintele paroh Alin Vărzaru a fost hirotosit întru iconom-stavrofor, ca semn de apreciere și încununare a activității sale pastorale și misionare. Momentul a fost unul deosebit de emoționant pentru credincioșii parohiei, care i-au fost alături părintelui în toate demersurile

întreprinse pentru ridicarea și înfrumusețarea noului locaș de cult.

Începând cu anul 2004, părintele Alin Vărzaru a inițiat și coordonat lucrările de zidire ale unui nou locaș de cult în cartierul lugojean Cotu Mic, biserică aflată în prezent în etapa de pictură. La începuturile acestei lucrări, slujbele erau săvârșite în capela Spitalului Municipal din Lugoj.

După săvârșirea Sfintei Liturghii în biserica parohială, Înaltpreasfinția Sa a rostit cuvântul de învățătură, tâlcuind pericopa evanghelică a zilei, în care Mântuitorul arată că cel care dorește să-L urmeze trebuie să împlinească trei condiții esențiale ale vieții creștine: lepădarea de sine, luarea crucii și urmarea Lui în răbdare și credință.

După slujirea din parohia „Sfântul Ioan Botezătorul”, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan s-a deplasat la biserica cu hramul „Învierea Domnului” din oraș, unde a fost întâmpinat de preoții parohiei, de credincioși și de reprezentanți ai autorităților locale.

Cu acest prilej, Ierarhul a săvârșit hirotesia întru duhovnic a părintelui Daniel Andriescu, care, la data de 4 ianuarie 2026, a fost hirotont

preot pe seama acestei parohii, după ce a slujit vreme de douăzeci de ani în treapta diaconiei.

În cuvântul adresat celor prezenți, Ierarhul a subliniat responsabilitatea deosebită a slujirii duhovnicești, arătând că duhovnicul devine împreună-lucrător cu Dumnezeu în călăuzirea

sufletelor spre mântuire. De asemenea, l-a îndemnat pe noul duhovnic să păstreze o preoție curată, însoțită de multă rugăciune, discernământ și dragoste părintească față de credincioșii încredințați spre păstorire.

PELERINAJ PE DRUMUL CRUCII LA PAROHIA TIMIȘOARA VIILE FABRIC

La înjumătățirea postului Sfințelor Paști, în Duminica a 3-a, numită a Sfintei Cruci, la parohia timișoreană Viile Fabric, în după-amiaza zilei s-a oficiat slujba Drumul Crucii, în prezența unui număr însemnat de credincioși.

Încă din anul 2007, de când au fost realizate crucile din ansamblu "Drumul Crucii" din curtea bisericii parohiale, an de an credincioșii parohiei alături de preoții slujitori, cu lumânări și candelă în mâini, rememorează cu multă pietate pătimirile Domnului, care se transformă, pentru întreaga

Momentul de rugăciune a fost marcat de sfințirea noilor icoane așezate pe crucile din itinerarul existent, realizate în tehnica mozaic, una dintre cele mai populare forme de artă din lumea antică și prin care se exprima arta creștină din Evul Mediu, acestea fiind donate de către bunii credincioși ai parohiei.

La finalul procesiunii, părintele paroh Marius Sfercoci a rostit un cuvânt de învățătură în care a subliniat înțelesul duhovnicesc al Sfintei Cruci în viața creștinului.

AȘEZAREA SFINTEI CRUCI PE TURNUL BISERICII DIN MORAVIȚA

Astăzi, 18 martie 2026, cu ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu, comunitatea din Moravița a trăit un moment de adâncă trăire spirituală și simbolică: așezarea Sfintei Cruci pe turnul bisericii, ca semn al biruinței și al mântuirii creștine.

Evenimentul a fost încununat de săvârșirea slujbei de sfințire a Sfintei Cruci de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan al Banatului, înconjurat de un ales sobor. La acest moment deosebit au fost prezenți reprezentanți ai autorităților locale, între care domnul primar Brăzdău Răzvan și doamna viceprimar Adriana Tătoane, alături de credincioși ai parohiei.

După slujba de sfințire, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a rostit un cuvânt de învățătură adresat celor prezenți, subliniind importanța Sfintei Cruci în viața și tradiția creștin-ortodoxă, ca semn al jertfei, al iubirii și al biruinței asupra păcatului și morții. În același context, ierarhul a evidențiat caracterul cu totul deosebit al momentului trăit, arătând că credincioșii prezenți au avut binecuvântarea rară de a săruta Sfânta Cruce înainte de a fi așezată pe biserică — un gest cu profundă valoare simbolică, ce va rămâne ca o amintire vie și luminoasă în conștiința comunității din Moravița, ca mărturie a credinței și a jertfei creștinești.

Familia Radu — Cătălin și Silviu — a donat Sfânta Cruce cea mare, destinată turlei principale, precum și celelalte cruci mai mici pentru acoperișul central al bisericii. Gestul lor de dăruire și dragoste față de Biserică este o mărturie vie a credinței lucrătoare, fiind primit cu profundă recunoștință de întreaga comunitate.

DELEGAȚIA PATRIARHIEI ROMÂNE A AJUNS ÎN TBILISI PENTRU FUNERALIILE PATRIARHULUI ILIA

O delegație a Patriarhiei Române condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, a ajuns sâmbătă după-amiază în Tbilisi pentru a participa la funeraliile Patriarhului Ilia al II-lea al Georgiei.

Patriarhul-Catholicos Ilia al II-lea a trecut la Domnul, marți, la vârsta de 93 de ani. La slujba de înmormântare au fost invitați reprezentanți ai tuturor Bisericilor Ortodoxe autocefale.

Din partea Patriarhiei Române participă Mitropolitul Ioan al Banatului, Episcopul vicar patriarhal Varlaam Ploieșteanul și Arhid. Nicolae Iftimiu, consilier patriarhal.

Delegația română a fost întâmpinată la aeroportul din Tbilisi de către Arhimandritul Leonidas Ebralidze, Cancelar al Eparhiei Ortodoxe Georgiene din Marea Britanie și Irlanda, din partea Bisericii Georgiei și de ambasadorul României în Georgia, Excelența Sa Răzvan Rotundu.

De la aeroport, membrii delegației românești s-au deplasat la catafalcul Patriarhului Ilia, unde s-a oficiat un Trisaghion în limba română.

La înmormântarea Patriarhului Georgiei au fost prezenți Patriarhul Ecumenic Bartolomeu al Constantinopolului, Patriarhul Daniil al Bulgariei, Arhiepiscopul Ioan al Albaniei și reprezentanți al celorlalte Biserici Ortodoxe autocefale.

Mii de credincioși georgieni au venit la Catedrala Sfânta Treime din Tbilisi, unde a fost depus trupul neînsuflăit al Patriarhului Ilia.

Patriarhul Ilia al II-lea al Georgiei

Patriarhul Ilia al II-lea al Georgiei a fost Catholicos al Întregii Georgii din 25 decembrie 1977 până în 17 martie 2026.

Patriarhul Georgiei s-a născut în 1933 la Vladikavkaz, în Osetia de Nord, primind la botez numele de Irakli. După ce a terminat școala, Irakli a studiat la Academia și Seminarul Teologic din Moscova. A fost tuns în monahism, primind numele de Ilia, apoi a fost hirotonit ierodiacon în 1957 și ieromonah în anul 1959. După absolvire, părintele Ilia s-a întors în Georgia, unde a fost rânduit ca preot la Catedrala din Batumi. În anul 1961 a primit rangul de egumen, apoi pe cel de arhimandrit.

În 26 august 1963 a fost hirotonit episcop de Batumi și Șemokmedi, cu rangul de vicar patriarhal. Tot în anul 1963 a devenit rector al Seminarului Teologic din Mtskheda, poziție pe care a deținut-o până în anul 1972. Pe atunci, seminarul din Mtskheta era singura școală teologică din Georgia. În anul 1967, părintele Ilia a fost ales episcop de Tkhumi și Abhazeti, iar în 1969 a primit titlul de mitropolit.

În data de 25 decembrie 1977 a fost ales Catolicos-Patriarh al Georgiei. Ca patriarh, PF Ilia al II-lea a primit mai multe distincții de la Patriarhii Bisericii Antiohiei, Ierusalimului, Alexandriei, Rusiei, Greciei, Bulgariei și României.

În semn de recunoaștere a activității sale de teolog și istoric bisericesc, Seminarul Teologic Ortodox Sf. Vladimir din New York (în 1986), Academia de Științe din Creta (în 1997) și Seminarul Teologic Ortodox Sf. Tihon din Pennsylvania (1998) i-au acordat titlul de Doctor Honoris Causa în Teologie.

Patriarhul Ilia al II-lea a fost membru onorific al Academiei Georgiene de Științe (din 2003) și

al Academiei Internaționale pentru Promovarea Cercetării Științifice (din 2007). A trecut la Domnul în seara zilei de 17 martie 2026.

INSTALARE DE PREOT LA PAROHIA DAROVA

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, în Duminica a IV-a din Postul Mare, parohia Darova din Protopopiatul Lugoj a îmbrăcat straie de sărbătoare. După oficierea Sfintei Liturghii, părintele protopop Ionuț Furdean l-a prezentat comunității parohiale pe părintele Alin Nicolae Ciobanu, ca fiind primul preot paroh al nou-înființatei parohii Darova.

De-a lungul istoriei, credincioșii din Darova au fost organizați ca filie a parohiei Hodoș, iar prin strădania preotului paroh Serioja Covaci și a multor donatori, a fost ridicat un nou locaș de cult, unde părintele săvârșea alternativ sfintele slujbe.

Nevoia credincioșilor de a avea propriul locaș de cult s-a resimțit de-a lungul anilor. Comunitatea fiind una destul de numeroasă, s-au făcut demersurile legale pentru înființarea acesteia ca parohie, iar în acest an, prin grija și implicarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, lucrurile s-au desăvârșit.

Înaltpreasfinția Sa l-a numit în funcția de preot paroh pe părintele Alin Nicolae Ciobanu, originar din Darova, hirotonit de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul.

Momentul a fost unul emoționant. La ceasul rânduit, părintele protopop Ionuț Furdean a înmănat Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și cheile bisericii, după îndătinata tradiție, dar și o Sfântă Scriptură pe care părintele să o folosească la pregătirea cuvântului de învățătură pentru credincioși.

Părintele protopop a evidențiat câteva date biografice din viața noului paroh, care, în

prezența multor credincioși, a domnului primar, precum și a părintelui pensionar Gheorghe Bălu, ce a suplinit slujirea în comunitate, a mulțumit lui Dumnezeu pentru darul primit. De asemenea, a adresat mulțumiri Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan pentru încrederea acordată prin numirea sa ca preot paroh, Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul pentru hirotonire și purtare de grijă, familiei și tuturor celor care l-au susținut pe acest drum spre un moment atât de binecuvântat din viața sa.

COMUNIUNE EUHARISTICĂ A PREOȚILOR DIN PROTOPOPIATUL TIMIȘOARA II

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, preoții și diaconii protopopiatului Timișoara II s-au întâlnit, conform unei tradiții deja statornicite, la sfânta Liturghie a Darurilor înainte sfințite, săvârșită luni, 30 martie 2025, în biserica Sfântul Proroc Ilie Tesviteanu a parohiei Timișoara „Sfântul Ilie” – Fabric.

Sfânta Liturghie a Darurilor înainte sfințite a fost alcătuită de Sfântul Ierarh Grigorie Dialogul,

Episcopul Romei și ocupă un loc aparte în viața liturgică a Bisericii Ortodoxe, având o rânduială profund ascetică și contemplativă, specifică perioadei Postului Mare. Din punct de vedere teologic, această slujbă exprimă legătura dintre pocăință și comuniune, dintre nevoința omului și darul deja oferit al lui Dumnezeu. În centrul ei se află împărtășirea cu Sfintele Taine, sfințite anterior în cadrul Liturghiei Sfântului Ioan Gură de Aur sau a Sfântului Vasile cel Mare.

Acest moment de comuniune euharistică are o veche tradiție în Arhiepiscopia Timișoarei, fiind preluată de preoții de azi de la înaintașii lor care, în posturile mari ale anului bisericesc, se reuniau sub îndrumarea protopopului locului. Preoții mai vârstnici și cu experiență îi spovedesc pe cei mai tineri și apoi toți se împărtășesc „dintr-o Pâine și dintr-un Potir”, într-o atmosferă de bucurie și de comuniune duhovnicească. Din această perspectivă, comuniunea preoților primește o semnificație aparte: ei nu participă la actul sfințirii, ci la cel al împărtășirii, devenind modele ale unei Biserici care primește cu smerenie darul lui Dumnezeu.

Preoții devin exemplu pentru credincioși, arătând că apropierea de Sfintele Taine este un act de maximă responsabilitate duhovnicească.

PĂRINTELE MITROPOLIT IOAN, ÎN MIJLOCUL CREDINCIOȘILOR PAROHIEI FRATELIA

În Duminica a cincea din Sfântul și Marele Post, zi de cercetare duhovnicească și de apropiere tainică de Pătimirile Domnului, slujitorii și credincioșii Parohiei Fratelia din Timișoara au trăit un moment de aleasă bucurie și binecuvântare arhierească. În mijlocul lor s-a aflat Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan. Acesta a participat la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, întărind și zidind suflătește pe toți cei prezenți.

În cuvântul de învățătură rostit la finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfinția Sa a amintit că Mântuitorul Hristos urca spre Ierusalim din

cetatea Ierihon, un oraș situat sub nivelul mării, simbol al coborârii omului în adâncurile păcatului

și ale slăbiciunilor firii. Ierarhul a arătat că acest urcuș, dincolo de hotarele pământeste, este unul duhovnicesc, care dezvăluie drumul Crucii – calea jertfei și a slujirii pentru mântuirea lumii.

Această zi binecuvântată a rămas în sufletele credincioșilor un popas duhovnicesc pe drumul Postului Mare, întărind nădejdea în Înviere și chemarea la o viață trăită în adevăr, smerenie și credință statornică.

COMUNIUNE LITURGICĂ ÎN PROTOPOPIATUL LUGOJ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, în vinerea dinaintea Praznicului Floriilor, în Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj, a fost săvârșită Liturghia Darurilor mai înainte sfințite. Păstrând o veche tradiție, slujitorii altarelor din cuprinsul Protopopiatului Lugoj s-au spovedit și s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Mântuitorului.

Soborul slujitor a fost alcătuit din preoții: Emanuel Gafița, de la Garnizoana Militară din Lugoj, Silviu Iordache, de la Parohia „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj și Daniel Andriescu, de la Parohia „Învierea Domnului” din Lugoj, răspunsurile la strană fiind date de ceilalți slujitori prezenți.

Înainte săvârșirii Sfintei Liturghii, la momentul liturgic rânduit, fiecare slujitor și-a primenit sufletul prin Taina Spovedaniei, primind apoi Sfintele și Dumnezeuieștile lui Hristos Taine. Această atitudine smerită a preoților vine să

împlinească vorbele Fericitului Augustin: „Nu e de ajuns să ne spovedim în fața lui Dumnezeu; se cuvine să ne spovedim, de asemenea, și în fața celor ce au primit de la Dumnezeu puterea de a dezlega păcatele”.

La finalul Sfintei Liturghii, toți preoții au fost invitați la sediul Protopopiatului pentru a discuta problemele pastoral-misionare specifice perioadei prepascale.

PRAZNICUL INTRĂRII DOMNULUI ÎN IERUSALIM

Sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim a fost marcată la Timișoara printr-un program liturgic desfășurat pe parcursul a două zile, reunind mii de credincioși bănățeni în jurul Catedralei Mitropolitane „Sfinții Trei Ierarhi”.

Procesiunea din ajun

Sâmbătă seara, credincioșii din parohiile urbane ale Timișoarei au pornit în procesiune spre Catedrala Mitropolitană pe două trasee: dinspre biserica parohiei Timisoara-Iosefin, pe Bulevardul 16 Decembrie 1989 și Podul Traian, respectiv dinspre Centrul Eparhial, pe Bulevardul C.D. Loga nr. 7. Cu icoane, flori și ramuri de salcie în mâini, pelerinii au actualizat astfel intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim.

Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, a făcut o surtă

oprire împreună cu un grup de copii în costume populare pentru a depune flori la monumentul „Crucificare” din fața catedralei, un gest care amintește și de jertfa eroilor Revoluției din 1989.

Slujba Vecerniei unită cu Litia a fost săvârșită de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

La finalul slujbei, Înaltpreasfinția Sa a ținut un cuvânt de învățătură în care a legat praznicul de două momente pregătitoare: învierea lui Lazăr și ungerea lui Hristos în casa lui Simon Leprosul. Ierarhul a explicat și rădăcina veterotestamentară a procesiunii, invocând profeția lui Zaharia, scrisă în contextul exilului babilonian, care vestea intrarea mesianică în cetatea sfântă: „Bucură-te foarte, fiica Sionului... căci iată Împăratul tău vine la tine drept și biruitor; smerit și călare pe asin” (Zaharia 9, 9).

Duminica Floriilor

A doua zi, mii de credincioși au participat la Sfânta Liturghie, pe care Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a oficiat-o înconjurat de un sobor de preoți și diaconi catedrali.

În cuvântul rostit după liturghie, ierarhul a pus față în față învierea lui Lazăr, mort de patru zile, cu starea celor care „miros a păcat” în fața lui Hristos. A evocat apoi gestul Mariei, care a șters picioarele Mântuitorului cu părul capului, nu cu un prosop, propunând acest act de smerenie absolută drept model pentru credincioșii de azi: „Noi cu ce ștergem picioarele rănite de piroane ale lui Hristos? Măcar o lacrimă pe o rană.”

Părintele Mitropolit Ioan a subliniat că Hristos nu a intrat în Ierusalim ca rege pământesc venit să răstoarne stăpânirea romană, ci ca unul care mergea spre moarte: „Aici, pe Golgota, s-a dat cea

mai mare bătălie din univers.” Potrivit ierarhului, tristețea chipului Mântuitorului din icoană oglindește tocmai această umanitate asumată, încoronată cu spini, dar biruitoare prin Înviere.

La finalul slujbei, credincioșii au primit ramuri de salcie, simbol al biruinței vieții asupra morții.

Concert de Florii

Seara, după slujba Deniei, Catedrala Mitropolitană a găzduit un concert de muzică corală susținut de Corala bărbătească ortodoxă „Epifania” din Timișoara, dirijată de prof. Florin-Nicolae Șincari. Programul a cuprins creații corale specifice perioadei Triodului semnate de Ioan Cărtu, Gheorghe Cucu, Ioana Ghica-Comănești, Nicolae Lungu, Gavriil Musicescu, Timotei Popovici, Antoniu Sequens, Ion Vidu și Eduard Wachmann.

INSTALARE DE PREOT LA PAROHIA ICTAR-BUDINȚ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, în Duminica Floriilor, Parohia Ictar-Budinț din Protopopiatul Lugoj a îmbrăcat haine de sărbătoare.

După Sfânta Liturghie săvârșită în biserica parohială, părintele protopop Ionuț Furdean l-a prezentat comunității pe noul preot paroh, Florin Țepeș-Grama, înmânându-i, după îndătinata tradiție, Sfânta Evanghelie, Crucea și cheile bisericii, în prezența multor credincioși.

Momentul a fost unul emoționant atât pentru părintele nou-instalat, cât și pentru mulțimea de credincioși venită să-și întâmpine cu dragoste noul păstor sufletească.

Părintele Florin Țepeș-Grama s-a născut la 16 martie 1998, în satul Honorici, și este căsătorit cu doamna Daniela, cadru didactic la Lugoj.

SLUJIRE ARHIEREASCĂ ÎN FILIA VALEA LUNGĂ ROMÂNĂ DIN PAROHIA HEZERIS

În Duminica Învierii Domnului, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a poposit, în după-amiaza zilei, în filia Valea Lungă Română, aparținătoare Parohiei Hezeriș din Protopopiatul Lugoj.

Chiriarhul a fost întâmpinat de părintele Timotei Anișorac, vicar eparhial, de părintele protopop al Lugojului, Ionuț-Viorel Furdean, de părintele paroh Viorel-Florin Cinca, precum și de alți preoți din parohiile învecinate.

Vizita s-a înscris în contextul lucrărilor la noul lăcaș de cult din filia Valea Lungă Română, unde, în septembrie 2025, a început construcția unei

biserici cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”. Până în prezent, slujbele se oficiau în biserica greco-catolică din sat, însă dorința credincioșilor de a avea un lăcaș propriu s-a materializat cu binecuvântarea Părintelui Mitropolit Ioan, pe un teren donat de Primăria comunei Coșteiu.

Cu acest prilej a fost săvârșită și slujba punerii pietrei de temelie, de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, în prezența credincioșilor și a celor implicați în ridicarea bisericii.

Părintele paroh Viorel-Florin Cinca a arătat că noul lăcaș a fost ridicat „cu ajutorul bunului Dumnezeu și a Maicii Domnului” și prin implicarea multor oameni de suflet, subliniind că, după primirea terenului și a sprijinului comunității, lucrările au avansat datorită credinței și solidarității enoriașilor.

Potrivit reprezentanților comunității, construcția a pornit fără fonduri constituite, dar cu încredințarea că sprijinul oamenilor nu va întârzia. Primarul Petru Carebia, Consiliul Local, Consiliul Parohial, alături de numeroși donatori și credincioși, s-au alăturat proiectului.

La finalul slujbei, părintele paroh Viorel-Florin Cinca a fost hirotosit sachelar, în semn de recunoaștere a activității desfășurate în parohie și a implicării în edificarea noii biserici.

PRAZNICUL LUMINII SĂRBĂTORIT LA CATEDRALA MITROPOLITANĂ

Mii de credincioși au participat, în noaptea de 12 aprilie 2026, la Slujba de Învier de la Catedrala Mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi”. Sfânta slujbă a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Chemarea „Veniți de primiți lumină!” a străbătut noaptea, iar flacăra s-a transmis din lumânare în lumânare până când întreaga centrul orașului a devenit un ocean de foc tremurător.

Dangățul clopotelor și bătăile toacei au însoțit apoi procesiunea tradițională în jurul catedralei.

LITURGHIA PRAZNICULUI ÎNVIERII

Sfânta Liturghie din dimineața praznicului a fost săvârșită de Chiriarhul Banatului, în prezența a mii de credincioși. În cadrul acesteia a fost citită și Pastorală Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, la acest praznic împărătesc, praznic al praznicelor.

Administrația Catedralei a pregătit peste 10.000 de pahare cu Sfintele Paști, care au fost împărțite credincioșilor.

Vecernia denumită „A doua Înviere” seva oficială în seara aceleiași zile, urmată de tradiționalul concert pascal susținut de Corul Catedralei Mitropolitane, dirijat de teologul Bogdan Mureșan.

SLUJIRE ARHIEREASCĂ LA MĂNĂSTIREA DOBREȘTI

În a treia zi de Paști, la Mănăstirea Dobrești a fost oficiată Sfânta Liturghie Arhierească de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, înconjurat de un sobor de preoți din eparhie. Dintre ieromonahii și preoții slujitori amintim pe arhimandritul Climent,

starețul Mănăstirii Săraca, protosinghelul Matei Buliga, starețul Mănăstirii Dobrești, protopopul Lugojului, părintele Ionuț Furdean, precum și alți preoți invitați.

Slujba a adunat numeroși credincioși din Dobrești, din localitățile învecinate, dar și din Lugoj și Timișoara. Pentru obștea mănăstirii, momentul a avut o semnificație aparte, fiind al doilea an consecutiv în care Sfânta Liturghie este săvârșită în biserica așezământului monahal.

La finalul slujbei, Preasfințitul Părinte Paisie a mulțumit credincioșilor și autorităților locale prezente la eveniment, printre care primarii comunelor Bara, Coșteiu, Belinț și Balinț, precum și primarul municipiului Lugoj. Credincioșii prezenți au primit sfânta Anafură și pastorală patriarhală, ca semn de binecuvântare.

SFINȚIREA APEI DE IZVORUL TĂMĂDUIRII

În amurgul zilei de sărbătoarea Izvorului Tămăduirii, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a săvârșit Sfințirea Apei Mici (Aghiasma Mică) în parohia Sfântul Ioan Botezătorul din Lugoj, la troița aflată în vecinătatea bisericii parohiale, troiță ridicată peste o fântână de unde credincioșii iau apă pentru nevoile zilnice. În fiecare an, de sărbătoarea Izvorului Tămăduirii, foarte mulți credincioși aleg să se roage la troița unde se săvârșește Sfințirea Apei Mici.

După oficierea slujbei de la troiță, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a vizitat această capelă, unde s-au desfășurat lucrări ample de renovare și de înfrumusețare cu cele trebuincioase slujbelor. Lucrările s-au realizat prin grija domnului director al spitalului, doctor Cătălin Bălan, prin grija Primăriei

Municipiului Lugoj, prin implicarea directă a preoților parohiei Sfântul Ioan Botezătorul din Lugoj, căreia îi este arondată capela spitalului, dar și prin dărnicia multor oameni de suflet din Lugoj și din împrejurimi.

BINECUVÂNTARE DE LUCRĂRI LA PAROHIA TIMIȘOARA IOSEFIN

În duminica a II-a după Paști, a Sfântului Apostol Toma, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, s-a aflat în mijlocul preoților și credincioșilor parohiei Iosefin. La orele dimineții, Înaltpreasfinția Sa a fost întâmpinat, potrivit tradiției, cu flori, pâine și sare, dar și cu mare bucurie, de către preoții slujitori și de credincioșii veniți în număr foarte mare la sfânta biserică.

După sinaxa euharistică, în cadrul căreia credincioși de toate vârstele s-au împărtășit cu Sfintele Taine, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a săvârșit slujba de binecuvântare a lucrărilor efectuate anul trecut și în primul trimestru al anului 2026 la biserica parohială: realizarea unei noi instalații electrice; recondiționarea candelabrului central, sculptat de Ștefan Gajo, aflat într-o stare avansată de deteriorare; amplasarea unor ferestre acționate automat în cupola bisericii; consolidarea și înfrumusețarea iconostasului (partea dinspre sfântul Altar) și a întregului mobilier din altar și a stranelor bisericii; desprăfuirea, spălarea și restaurarea picturii din lăcașul de cult, la rândul ei exfoliată și degradată.

La finalul sfinte slujbe, Chiriarhul a adresat credincioșilor un impresionant și emoționant cuvânt de învățătură cu privire la Evanghelia duminicală.

Preotul paroh Ionel Popescu a precizat că momentul istoric din această duminică binecuvântată a fost dedicat aniversării a 105 ani de la înființarea parohiei Timișoara Iosefin, a 95 de ani de la înființarea coralei parohiale „Doina Banatului” și a 90 de ani de la târnosirea bisericii. De aceea, în semn de recunoștință și de neuitare, ctitorii parohiei și ai bisericii, preoții slujitori și ierarhii care au slujit în biserica Iosefinului și au plecat la ceruri au fost pomeniți, cum pomeniți au fost și credincioșii de azi, deveniți, la rândul lor, ctitori și binefăcători.

FEMEILE ORTODOXE DIN TIMIȘOARA, INVITATE LA O NOUĂ ÎNTÂLNIRE DE SUFLET

Societatea Femeilor Creștin-Ortodoxe din Timișoara este una dintre cele mai active organizații de voluntariat creștin din Banat, implicată constant în sprijinirea comunității locale. Înființată în anul 1991, societatea reunește femei implicate în viața Bisericii și a cetății, care dezvoltă constant programe dedicate persoanelor vulnerabile. Activitatea sa se desfășoară pe mai multe direcții, socială, educațională și duhovnicească, în parteneriat cu instituții locale și ecleziale.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului, sala de festivități a Parohiei Timișoara-

Iosefin va găzdui luni, 27 aprilie 2026, de la ora 17:30, Adunarea Generală a Societății Femeilor Creștin-Ortodoxe din Timișoara.

TÂRNOSIRE DE BISERICĂ ȘI SFINȚIRE DE PICTURĂ LA PAROHIA BARA

De sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a oficiat slujba de târnosire a mesei Sfântului Altar din Parohia Bara, Protopopiatul Lugoj, iar mai apoi a sfințit pictura lăcașului de cult, terminată de curând. În cuvântul de învățătură rostit, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a explicat contextul politic și social în care a trăit Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, prezentând câteva aspecte ale vieții Sfântului până la momentul martiriului său, din anul 303.

Pentru activitatea deosebită desfășurată la Parohia Bara și la filiile parohiei, preotul paroh Cristian Daniel Cărăbaș a fost hirotosit întru iconom de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan.

SFINȚIREA CRUCII BISERICII DIN CHIZĂTĂU

Comunitatea din Chizătău a trăit un moment de aleasă bucurie în Duminica Sfintelor Femei Mironosițe, când Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan al Banatului a sfințit crucea care va fi așezată pe turla bisericii parohiale.

În cuvântul de învățătură rostit cu acest prilej, Mitropolitul Banatului a subliniat rolul Bisericii ca reper spiritual și arhitectural al satului, vorbind despre semnificația crucii, pe care a descris-o drept dătătoare de viață și esențială pentru cel care își asumă urmarea lui Hristos. Biserica din

Chizătău se află în prezent într-un amplu proces de restaurare, demarat la finele anului 2025 prin eforturile părintelui paroh Valentin Birău, sprijinit de părintele vicar Timotei Anișorac.

Proiectul „Reparații și restaurare Biserica Ortodoxă Nașterea Maicii Domnului din Chizătău”, depus în 2024 în cadrul Apelului de finanțare nerambursabilă al Timbrului Monumentelor Istorice, programul Edificii de cult/Restaurare, se desfășoară sub coordonarea arhitectului Dan-Andrei Tonca.

PREOTUL PENSIONAR PETRU BIRIȘ A PLECAT LA CERURI

Cu adâncă durere sufletească aducem la cunoștință că preotul iconom-stavrofor Petru Biriș, pensionar, a trecut la cele veșnice, după o viață închinată slujirii lui Dumnezeu și a credincioșilor din Banat.

Părintele Petru Biriș s-a născut la data de 23 septembrie 1945, în localitatea Jdioara, județul Timiș, fiind fiul lui Lazăr și al Elenei Biriș. Primele clase le-a urmat în satul natal, iar mai apoi a absolvit școala profesională. Simțind chemarea spre slujirea lui Dumnezeu, a urmat cursurile Institutului de Grad Universitar din Sibiu, la secția Teologie Pastorală. După finalizarea studiilor teologice, a fost hirotonit diacon la 27 septembrie 1973 și preot la 28 septembrie 1973 de către vrednicul de pomenire mitropolit Nicolae

Corneanu, fiind numit slujitor la Parohia Jena din Protopopiatul Lugoj.

În această parohie a slujit cu dăruire timp de 26 de ani, între 14 octombrie 1973 și 1 mai 1999. Ulterior, la cerere, a fost numit preot paroh la Parohia Jdioara, satul său natal, unde a slujit până la pensionarea din anul 2009.

Pe plan familial, părintele Petru Biriș a fost binecuvântat de Dumnezeu cu o familie frumoasă. S-a căsătorit cu soția sa, Ileana, originară din Jdioara, iar împreună au primit darul a doi copii: Nicoleta, cadru didactic, și Petru, contabil.

Părintele Petru Biriș a fost un slujitor devotat al Sfântului Altar, înzestrat cu o aleasă cultură teologică și cu o voce deosebită, cultivată încă din copilărie, când a deprins cântarea bisericească la strună. Predicile sale, rostite cu limpezime și cu multă căldură sufletească, erau întotdeauna întemeiate pe Sfânta Scriptură și îmbogățite cu pilde, istorioare și poezii care atingeau inimile credincioșilor.

În anii de slujire, părintele s-a remarcat atât prin activitatea pastorală și misionară, cât și printr-o intensă lucrare gospodărească. La Parohia Jena a zidit din temelii o casă parohială de excepție și a realizat lucrări importante la bisericile din Jena și Jdioara, dovedind o mare responsabilitate față de patrimoniul bisericesc.

Dar cea mai frumoasă lucrare a părintelui nu a fost cea zidită din piatră, ci aceea sădită în inimile credincioșilor pe care i-a păstorit cu dragoste, răbdare și înțelepciune. A fost un preot apropiat de oameni, un bun povățuitor și mângâietor al celor aflați în suferință, un slujitor care a știut să aducă lumină și nădejde în viețile multor credincioși.

Prin întreaga sa viață și slujire, părintele Petru Biriș a făcut cinste preoției și Bisericii din Banat, rămânând în memoria celor care l-au cunoscut ca un păstor devotat, statornic în credință și plin de dragoste pentru Biserică și pentru satul său natal.

Trupul neînsuflețit al preotului Petru Biriș a fost depus în biserica Parohiei Jdioara, iar înmormântarea avut loc duminică, în data de 8 martie.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

PREOTUL AUREL FEDIUC S-A MUTAT LA DOMNUL

Vineri, 27 martie 2026, a trecut la cele veșnice, după o scurtă și grea suferință, preotul paroh Aurel Fediuc din parohia Crai Nou, protopopiatul Timișoara I.

Născut la data de 22 ianuarie 1963, în localitatea Corni, județul Botoșani, a fost fiul Mariei și al lui Dumitru Fediuc. Părintele Aurel a absolvit Seminarul Teologic Ortodox din Cluj-Napoca și, apoi, în 2006, Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, din cadrul Universității de Vest din Timișoara. La data de 18 iulie 1997 s-a căsătorit cu Elena Pinciuc, care l-a urmat în activitatea pastoral misionară ce i-a fost încredințată.

La data de 25 decembrie 1987 a fost hirotonit diacon, iar, după două zile, în 27 decembrie 1987, în Catedrala mitropolitană din Iași, a fost hirotonit preot pe seama parohiei Drislea, protopopiatul Botoșani, de către Preasfințitul Episcop-vicar Pimen Suceveanul. În 1 martie 1999 se transferă la parohia Nevrincea, protopopiatul

Făget, iar din data de 1 decembrie 2011 este numit preot paroh la parohia Crai Nou, protopopiatul Timișoara I.

Familia părintelui Aurel Fediuc a fost binecuvântată de Dumnezeu cu un băiat, Eusebiu, care urmează studii superioare la Facultatea de Automatică și Calculatoare – Tehnologia Informației.

În anul 2006, pentru vrednicia de care a dat dovadă în parohie, vrednicul de pomenire mitropolit Nicolae Corneanu i-a acordat distincția de iconom cu dreptul de a purta brâu roșu.

Adormitul întru Domnul a fost un preot cu aleasă dragoste față de credincioșii parohiei sale, a slujit Biserica cu mult devotament și a făcut tot ce i-a stat în putință să administreze, cu înțeleaptă chibzuință, lăcașul de cult atât din localitatea Nevrincea, cât și din Crai Nou.

Înmormântarea a avut loc luni 30 martie, în biserica parohiei Crai Nou.

Dumnezeu să-l facă părtaş pe părintele Aurel bucuriei Raiului și pomenirea lui să fie din neam în neam!

AGENDA ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

MARTIE

1 martie 2026

A oficiat la Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

5 martie 2026

A primit pe preotul greco-catolic Ioan Chișărau, din Timișoara.

8 martie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Variaș, din protopopiatul Sănnicolau Mare, rostind cuvântul de învățătură.

9 martie 2026

A vizitat șantierul de la biserica filiei Dolaț, al parohiei Ghilad, protopopiatul Deta.

10 martie 2026

A primit pe domnul prof. univ. dr. Victor Dumitrașcu, directorul Casei Județene de Asigurări de Sănătate Timiș.

11 martie 2026

A primit pe doamna Mihaela Brașoveanu, notar public în Camera Notarilor Publici Timiș.

12 martie 2026

A primit pe domnul prof. Virgiliu Gheorghe, biofizician și doctor în bioetică, vicepreședintele Institutului de Cercetări Psihosociale și Bioetică București;

A primit pe domnul prof. Ioan David, directorul Bibliotecii Filialei Timișoara a Academiei Române;

A primit pe domnul Gherhard Simonis, primarul comunei Moșnița Nouă;

A primit pe domnul prof. univ. dr. Dorel Săndesc, directorul Spitalului Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” Timișoara.

15 martie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Lugoj Cotu Mic, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căreia a hirotesit iconom stavrofor pe preotul paroh Alin Vărzaru;

În aceeași zi la biserica cu hramul „Învierea Domnului” din Lugoj, a hirotesit duhovnic pe preotul nou hirotonit în treapta preoției Daniel Andriescu.

18 martie 2026

A primit pe doamna prof. Cristina Jiroveanu, de la Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva”, din Timișoara;

La parohia Moravița, din protopopiatul Deta, a sfințit noua cruce ce se va așeza pe turla bisericii aflată în construcție.

21 martie – 23 martie 2025

Din încredințarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a condus delegația Patriarhiei Române la Tbilisi, Georgia, la funerariile patriarhului Ilia al II-lea al Georgiei.

25 martie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la schitul „Buna Vestire”, de la Sănandrei Colonie, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei, după oficierea Acatistului Bunei Vestiri, la Catedrala mitropolitană, a participat la un concert susținut de către Corul Național de Cameră Madrigal – Marin Constantin, din București.

27 martie 2026

La invitația domnului conf. univ. dr. ing. Florin Drăgan, rectorul Universității Politehnica Timișoara, a luat parte la ceremonia de decernare a titlului de Doctor Honoris Causa domnului academician Mircea Dumitru, vicepreședintele Academiei Române.

29 martie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Timișoara Fratelia, rostind cuvântul de învățătură.

31 martie 2026

La invitația doamnei col. dr. Mihaela Nicolin, comandantul Spitalului Clinic Militar de Urgență „Dr. Victor Popescu”, din Timișoara, a luat parte la Congresul Comitetului Balcanic de Medicină Militară (BMMC), unul dintre cele mai importante evenimente științifice dedicate profesioniștilor medico militari din regiune, desfășurat la Timișoara, în cadrul căruia a rostit o alocuțiune;

A primit pe domnul Ovidiu Doța, primarul localității Topolovățu Mare;

La Primăria comunei Jamu Mare s-a întâlnit cu domnul primar Petre Neaga-Gagea, respectiv domnul Marcel Chiticariu, secretarul comunei, în vederea rezolvării unor probleme administrative.

APRILIE

1 aprilie 2026

A primit pe doamna prof. Mihaela Șora, directorul Școlii Gimnaziale nr. 30, din Timișoara;

A primit pe preotul lector univ. dr. Daniel Enea, de la Facultatea de Teologie din Timișoara, însoțit de studenți din anul IV de studiu, în vederea pregătirii cursul festiv de absolvire;

2 aprilie 2026

A dat un interviu pentru un podcast local „Conversații fără filtru”.

3 aprilie 2026

A primit pe domnul Ion Rizea, actor la Teatrul Național "Mihai Eminescu" Timișoara.

4 aprilie 2026

A participat la Pelerinajul de Florii, asistând la Vecernia unită cu Litia, în Catedrala mitropolitană, săvârșită de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, la finalul căreia a rostit un cuvânt de învățătură.

8 aprilie 2026

A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Sorin Mușuroi, prorectorul Universității Politehnica Timișoara;

A primit pe preotul paroh Florin Băran, de la parohia Șag, protopopiatul Timișoara I;

A oficiat slujba Deniei la Catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

9 aprilie 2026

A oficiat Denia celor 12 Evanghelii, la Catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

12 aprilie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei a binecuvântat lucrările de la biserica filiei Valea Lungă, a parohiei Hezeriș, hirotessind sachelar pe preotul paroh Viorel Cîncă.

15 aprilie 2026

A primit pe domnul notar Vlad-Ioan Bulgăr, din Timișoara.

17 aprilie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la mănăstirea „Izvorul Miron” Românești, protopopiatul Făget, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei a oficiat slujba de Sfințire a Apei Mici, în parohia „Sf. Ioan Botezătorul” din Lugoj, rostind cuvântul de învățătură.

19 aprilie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Timișoara Iosefin, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căreia a binecuvântat lucrările de înfrumusețare interioară a bisericii;

În după-amiaza zilei a vizitat filia Valea Lungă, a parohiei Hezeriș, protopopiatul Lugoj.

20 aprilie 2026

A primit pe doamna regizor Ada Lupu Hausvater, managerul Teatrului Național „I.L. Caragiale” București;

În după-amiaza zilei, la parohia Moșnița Veche, a sfințit clopotul cel nou al bisericii parohiale, rostind cuvânt de învățătură.

21 aprilie 2026

A primit pe domnul conf. univ. dr. Claudiu Boțoc, prodecan al Facultății de Economie și Administrare a Afacerilor, din Timișoara;

A participat la dezvelirea și sfințirea bustului „Vasile Stroescu”, din incinta Inspectoratului Școlar Județean Arad, o manifestare culturală dedicată Centenarului Vasile Stroescu (1926 - 2026), unul din marii filantropi români și membru de onoare al Academiei Române.

23 aprilie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie, precum și slujba de târnosire a bisericii parohiei Bara, rostind cuvântul de învățătură, hirotessind într-un iconom pe preotul paroh Cristian Daniel Cărăbaș.

24 aprilie 2026

A primit pe domnul Constantin Iercescu, biolog, cercetător științific, inventator și poet, din Timișoara;

A primit pe licențiatul în Teologie pastorală Samuel Zazuleac, din Timișoara.

26 aprilie 2026

A oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căreia a sfințit icoanele sfințelor femei române, canonizate de către Sfântul Sinod al Bisericii noastre, la data de 02 iulie 2025;

A participat la slujba Vecerniei, la parohia Chizătău, din protopopiatul Lugoj, la finalul căreia a sfințit crucea cea nouă care se va așeza pe turla bisericii, lăcaș de cult declarat monument istoric, aflat într-un amplu proces de restaurare.

28 aprilie 2026

A primit pe preotul Iulian Negru, consilier în adicții, în Arhiepiscopia Iașilor;

A primit pe domnul ec. Ioan Lădariu, director SC Interopic Timișoara.

A consemnat preotul Marius Sfercoci, inspector eparhial